

MATEŘSKÁ ŠKOLA CHÝNOV, OKRES TÁBOR

Ludvíka Zatěrandy 282, 391 55 Chýnov

+420 381 297 790 msch.laskajova@seznam.cz IČO: 75000288

Č. j.: MSCH – ŠVP/2025

V Chýnově dne 08. 08. 2025

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY CHÝNOV, OKRES TÁBOR

byl projednán na pedagogicko-provozní poradě dne 25. 08. 2025

(dále jen ŠVP) a je účinný od 01. 09. 2025.

Účinnost tohoto programu je plánována na období 3 let s pravidelnou aktualizací!

Školní vzdělávací program Mateřské školy Chýnov, okres Tábor byl zpracován ředitelkou MŠ a její zástupkyní a konzultován s celým pracovním týmem mateřské školy. Zohledňuje podklady pedagogických pracovníků, zahrnuty jsou do něj i náměty rodičovské veřejnosti a provozních pracovníků školy.

Obsah:

1. Identifikační údaje o škole

2. Charakteristika školy

3. Pedagogický tým školy

4. Podmínky vzdělávání

- 4.1 Psychosociální podmínky
- 4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci
 - 4.2.1 Spolupráce s vnějšími partnery
- 4.3 Organizace
- 4.4 Životospráva
- 4.5 Věcné podmínky

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- 5.1 Vize mateřské školy a vzdělávacího programu
- 5.2 Cíle vzdělávacího programu
- 5.3 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností
- 5.4 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování
- 5.5 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

6. Vzdělávací obsah

- 6.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání
- 6.2 Další programy

7. Plán autoevaluace

- 7.1 Oblasti autoevaluace
- 7.2 Cíle autoevaluace
- 7.3 Kritéria autoevaluace
- 7.4 Metody a nástroje autoevaluace
- 7.5 Termíny a frekvence autoevaluace
- 7.6 Odpovědnost za realizaci autoevaluace
- 7.7 Hodnocení výsledků vzdělávání

8. Přílohy:

- Přehled režimových činností – samostatný příloha
- **Školní řád** - samostatná příloha
- **Koncepce rozvoje a řízení školy** - samostatná příloha, zpracovaná jako podklad pro konkurzní řízení na vedoucí pracovní místo ředitele/ky Mateřské školy Chýnov, okres Tábor
- Informační materiál ke vzdělávání dětí od dvou do tří let v mateřské škole
- Časový plán pedagogických a provozních porad - samostatná příloha
- Časový plán hospitační činnosti - samostatná příloha
- Časový plán divadelních představení a vzdělávacích programů- samostatná příloha
- Kalendář akcí - samostatná příloha

NÁZEV ŠVP:

***„SLUNÍČKO NÁM PĚKNĚ SVÍTÍ DO TÉ NAŠÍ ŠKOLIČKY,
S PEPOU A EDOU SI POHRAJEME, ZAZPÍVÁME PÍSNÍČKY.***

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název: Mateřská škola Chýnov, okres Tábor

Sídlo: Ludvíka Zatěrandy 282, 391 55 Chýnov

Kontakt: tel. č.: **381 297 790**
e-mail: msch.laskajova@seznam.cz
web: mschynov.cz
ID: mwzkptt

Ředitelka MŠ: Štěpánka Laškajová
msch.laskajova@seznam.cz
laskajova@mschynov.cz

Zástupkyně ředitelky MŠ: Hana Hrušková
hruškova@mschynov.cz

Zřizovatel: Město Chýnov

Účinnost dokumentu: 01. 09. 2025
Platnost dokumentu: 08. 08. 2025 - 31. 08. 2028

Právní subjekt: od 01. 01. 2003

Kolektiv mateřské školy:

Počty zaměstnanců jsou pohyblivé dle legislativy školství a dalších podmínek. Aktuální informace o týmu zaměstnanců mateřské školy na daný školní rok je vždy zveřejněna na webových stránkách školy.

Zpracovala:

Štěpánka Laškajová
ředitelka Mateřské školy Chýnov, okres Tábor

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem z Chýnova a okolních obcí, disponuje kapacitou 112 dětí, které jsou rozděleny do 4 tříd a mají celodenní provoz. MŠ je umístěna v klidné části města, mimo hlavní komunikaci, v zástavbě rodinných domků. Součástí areálu je zahrada, která je vybavena herními prvky pro pobyt dětí venku. V zadní části zahrady stojí venkovní pergola, kterou využíváme jako přírodní učebnu pro činnosti řízené i spontánní. Poskytuje nám útočiště v nepříznivém počasí (vysoké teploty, déšť).

Součástí zahrady je venkovní sklad pro uložení hraček a pomůcek. Základní údržbu zahrady zajišťují provozní pracovníce, další související práce (sečení, opravy apod.) pracovníci Chýnovské majetkové s. r. o. a topič - údržbář MŠ.

Mateřskou školu tvoří dvě budovy vzájemně propojené chodbou, má čtyři třídy a herny s vlastní umývárnu, tři přípravné kuchyně, sklady pomůcek, kabinety a místnost pro personál – sborovnu, která zároveň slouží jako sklad výtvarných a didaktických pomůcek. Třídy a herny jsou standardně vybaveny dětským nábytkem, do všech tříd byl instalován nový sedací nábytek (stolky a židle), který zohledňuje různé tělesné a výškové parametry dětí. Každá třída má svoji šatnu, tři jsou vybaveny novými úložnými skřínkami. Sáčky do šaten poskytuje všem dětem mateřská škola, která zároveň provádí jejich praní a desinfekci. K odpolednímu odpočinku slouží lehátka v 1. a 2. třídě a odpočinkové matrace ve 3. a 4. třídě. Matrace i lehátka jsou instalována v jednotlivých hernách v určeném časovém intervalu, podle potřeby jej lze upravit. Na přání rodičů má každé z dětí svou přikrývku, polštář i ložní prádlo. Praní povlečení zajišťují jednou za 3 týdny rodiče (dle potřeby i častěji).

Výzdobu MŠ tvoří převážně výtvarné práce dětí - k prezentaci slouží nástěnky, zasklené panely i netradiční aranžované výstavy k různým tématům, výročím a oslavám - foto z jednotlivých činností jsou k dispozici u ředitelky MŠ.

Škola nemá vlastní vývařovnu, jídlo je dováženo ze Školní jídelny při Základní škole Chýnov, okres Tábor (dále ŠJ), v mateřské škole se připravují pouze dopolední a odpolední svačiny (přípravné suroviny dodává ŠJ při ZŠ Chýnov), děti mají po celý den zajištěn pitný režim (dle sezóny, výběru dětí i přání rodičů - ovocný čaj bez cukru, pitná voda bez příchuti, s citronem...).

Specifika jednotlivých tříd

1. třída je umístěna ve žluté budově a svým uspořádáním i zařízením slouží k pobytu nejmenších dětí. Děti mají k dispozici standardní nábytek oživený barevnými plastovými židličkami. Hračky jsou uloženy částečně v dosahu dětí, část předávají dětem učitelky. Vzhledem k věku dětí je vždy nutno dodržovat zásady bezpečnosti. Třída zároveň slouží jako místo k rozcházení dětí před ukončením provozu MŠ. Vzdělávání v 1. třídě probíhá specifickou formou, děti si zprvu hrají pouze jako jednotlivci, po adaptačním procesu jsou postupně zapojovány do výchovně vzdělávacích činností. Stravu a nápoje roznášejí pedagogické pracovníce s ohledem na malé sebeobslužné zkušenosti nejmladších dětí.

2. třída je umístěna v přízemí oranžové budovy MŠ a zpravidla se v ní vzdělávají děti ve věku od 4 do 5 let. Zařízení třídy odpovídá věku, děti mají možnost volného výběru hraček z nízko umístěných skříněk nebo na zemi položených nádob a úložných boxů. Pomůcky k pracovním a výtvarným aktivitám děti používají rovněž samostatně s dohledem učitelky a dodržováním pravidel bezpečnosti. Strava je dětem vydávána podávacím oknem – příprava na školní jídelnu.

3. třída sídlí ve žluté budově MŠ a jsou v ní vzdělávány děti ve věku od 5 do 6 let (podle počtu dětí v posledním roce předškolního vzdělávání může být tato třída smíšená). Třída je vybavena tzv.

růstovým nábytkem, který zohledňuje výškové a tělesné parametry dětí. Hračky jsou dětem volně dostupné, stejně tak potřeby pro pracovní a výtvarné činnosti. Strava je vydávána ve třídě, děti si ji samy přinášejí ke stolkům, jedí příborem a na určené místo odnášejí použité nádoby. Třída má koutky pro poznávací aktivity, relaxační koutky, stálou výzdobu v podobě velkých obrazů, které jsou zároveň využívány jako obrazová pomůcka k dalším činnostem. Dřevěné plůtky a paravany slouží k okamžité proměně uspořádání třídy podle potřeb dětí či ke zkvalitnění vzdělávací práce.

4. třídu najdeme v prvním patře oranžové MŠ a stabilně do ní docházejí děti v posledním roce před nástupem školní docházky a děti, kterým byl udělen odklad školní docházky pro příslušný školní rok. Děti mají k dispozici největší prostory, vedle třídy a herny ještě místnost sloužící jako výtvarný ateliér a zázemí pro tvoření z přírodnin a dalších materiálů. Prostory jsou vyzdobeny převážně dětskými pracemi, vedle nich jsou instalovány stálé obrazové materiály sloužící k rozvoji komunikativních dovedností. Strava je z přilehlé kuchyně vydávána podávacím oknem – děti si samy prostírají, přinášejí jídlo a nápoje, jedí příborem, odnášejí použité nádoby na určené místo. Zvýšená individuální péče je věnována dětem s odkladem školní docházky.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti charakteristiky tříd:

- Cíleně vytvářet a udržovat estetické prostředí všech prostor školy.
- Ve 3. a 4. třídě dále rozvíjet a podporovat činnosti v centrech aktivit.

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

V naší mateřské škole pracuje odpovídající počet pracovníků, který může být v případě potřeby rozšířen.

Charakteristika

V souladu s pojetím a cíli předškolního vzdělávání je nutné, aby pedagogičtí pracovníci kromě předepsané odborné kvalifikace soustavně prohlubovali své profesní i osobnostní kompetence. Tím je zásadně ovlivněna kvalita předškolního vzdělávání.

Člověk pracující v mateřské škole je laskavý a trpělivý, s otevřeným srdcem naslouchá dětským potřebám a pocitům. Díky jeho empatii se každé dítě cítí v bezpečí a přijaté. Kreativita a hravost mu umožňují vytvářet zábavné a podnětné aktivity, které podporují dětskou zvědavost. Je výborným komunikátorem, schopným spolupracovat s rodiči i kolegy, čímž přispívá k harmonickému prostředí, kde se každý cítí vítaný. Nápaditost a flexibilita mu umožňují se přizpůsobit různým potřebám. Každá role má nezastupitelnou úlohu, která je vymezena právními předpisy, ale zároveň v sobě skrývá osobnostní rozměr.

Ředitel je inspirativní a motivující osobností, která se aktivně podílí na každodenním životě mateřské školy. Jeho schopnost empatie a vedení týmu přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry, kde se každý cítí cenný a podporován. Neustále hledá nové způsoby, jak zlepšit vzdělávací procesy a podmínky pro děti. Jeho odhodlání a angažovanost jsou klíčovými faktory, díky nimž mateřská škola vzkvétá a poskytuje dětem kvalitní základy pro jejich další vzdělávání.

Ředitel jako lídr mateřské školy

- Má jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy.
- Podporuje týmovou spolupráci směřující ke kvalitě a rozvoji mateřské školy.
- Pečuje o příznivé klima a kulturu školy.
- Podporuje respektující spolupráci a prosociální vztahy mezi všemi aktéry předškolního vzdělávání.

- Cíleně podporuje rozvoj a vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele.
- Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu a na jejím základě společně s nimi plánuje jejich profesní rozvoj.
- Vytváří podmínky pro samostudium a další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Motivuje pedagogické pracovníky k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby.
- Nastavuje otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikaci.
- Podněcuje vzájemné učení a sdílení zkušeností.
- Spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery školy.
- Realizuje pravidelnou autoevaluační činnost zahrnující všechny stránky chodu školy.
- Výsledky autoevaluace využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.

Učitel mateřské školy je laskavý a citlivý k potřebám dětí, respektuje jejich individualitu a podporuje jejich rozvoj. Inspiruje děti a vytváří pozitivní a bezpečné prostředí, ve kterém se mohou učit a růst. Spolupracuje se zákonnými zástupci a kolegy, aby zajistil harmonický a efektivní vzdělávací proces.

Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

- Uplatňuje k dětem respektující přístup.
- Zapojuje děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytuje příležitosti vyjádřit jejich názor.
- Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy.
- Provádí pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci.
- Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Věnuje pozornost prevenci rizikového chování.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.
- Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Domlouvá se se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy.
- Zodpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy, do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Vnímá rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání.
- Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu.
- Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.

Asistent pedagoga zastává roli, která je velmi důležitá k doladění celkové pohody ve třídě. Doplnuje učitele tam, kde je třeba. Svým přístupem je učiteli partnerem a dětem oporou.

Asistent pedagoga jako partner učitele

- Je součástí týmu.
- Je oporou učitele, pracuje na základě jeho pokynů.
- Uplatňuje k dítěti respektující přístup.

- Spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj pedagogického týmu je v naší mateřské škole chápán jako systematický a cílený proces, který přispívá ke zvyšování kvality vzdělávání, rozvoji pedagogických kompetencí a kultivaci vzdělávacího prostředí v souladu s hodnotami a cíli revidovaného RVP PV (platného od 01. 09. 2026).

Plánování profesního rozvoje vychází:

- z analýzy potřeb školy a záměrů školního vzdělávacího programu,
- z hodnocení pedagogického procesu a výsledků vzdělávání,
- z hodnotících pohovorů s pedagogy, které probíhají pravidelně v měsíci červnu a slouží k identifikaci individuálních potřeb a cílů profesního růstu,
- z průběžné sebereflexe a vzájemného sdílení zkušeností v pedagogickém týmu.

Profesní rozvoj je plánován systematicky v ročním Plánu DVPP a je konkrétním nástrojem rozvoje profesních kompetencí, který je součástí koncepčních materiálů školy a zahrnuje jak akreditované vzdělávací akce, tak i vnitřní formy profesního učení (např. vzájemné hospitace, mentoring, odborné konzultace, týmové plánování a sebereflexi). **Zahrnuje zejména:**

- další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) dle priorit školy (např. oblast evaluace, individualizace vzdělávání, podpora dětí se SVP, klima třídy apod.),
- vnitřní vzdělávání (společné porady, mentoring, předávání dobré praxe, vzájemné hospitace),
- samostudium a odbornou reflexi praxe,
- účast na odborných konferencích, workshopech a spolupráci s odborníky,
- spolupráci v rámci ŠPP, SPC a dalších institucí podle potřeb dětí a školy.

Profesní rozvoj je pravidelně evaluován a přizpůsobován aktuálním potřebám školy a změnám v oblasti vzdělávání. Podporujeme kulturu učení pedagogů jako základ zvyšování kvality vzdělávání v mateřské škole.

Prioritní oblasti profesního rozvoje vycházejí z aktuálních témat předškolního vzdělávání, zejména:

- podpora individualizace a inkluze,
- vytváření kvalitního psychosociálního klimatu ve třídě,
- rozvoj gramotností v předškolním věku,
- práce s heterogenní skupinou dětí a se specifickými vzdělávacími potřebami,
- spolupráce s rodinou a komunitou.

Cílem profesního rozvoje je posilovat profesní identitu pedagogů, rozvíjet jejich schopnosti reflektovat vlastní praxi a podporovat společnou odpovědnost za kvalitu vzdělávání v mateřské škole. Profesní rozvoj pedagogů je pravidelně evaluován a přizpůsobován aktuálním potřebám školy, týmu i jednotlivců a je opřen o **profesní rozvoj klíčových kompetencí učitele:**

- schopnost reflektovat pedagogickou praxi,
- tvořit kvalitní vzdělávací prostředí,
- podporovat inkluzi a individualizaci vzdělávání,
- kultivovat spolupráci s rodiči.

Důraz klademe na evaluaci a sebereflexi jako východisko plánování dalšího rozvoje.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti personální:

- podporovat studující zaměstnance k získání odpovídající kvalifikace,
- zkvalitnit výběr témat v DVPP směrem k novým metodám práce s dětmi,
- další vzdělávání pedagogů. Zvyšování odborné přípravy a profesionální rozvoj pomocí akreditovaných programů DVPP (Asteria, ZVaS, Vysočina Education, NPI, Ředitelská akademie, Tandem Eva Jenčková)
- směrem k pedagogům školy volit i vhodné formy samostudia, průběžné sledování tištěných i elektronických materiálů souvisejících s předškolním vzděláváním.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Zajištění příznivých podmínek má zásadní vliv na kvalitu předškolního vzdělávání a naplňování jeho cílů. Základní podmínky jsou legislativně vymezené příslušnými právními normami. V návaznosti na ně RVP PV podrobněji specifikuje a doplňuje psychosociální podmínky, spolupráci s rodinou, organizaci, životosprávu a věcné podmínky. Mateřské školy vytvářejí uvedené podmínky s ohledem na aktuální potřeby, možnosti a zájmy všech dětí.

4.1 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Mateřská škola vytváří otevřené a vstřícné klima, ve kterém každé dítě zažívá úspěch, cítí se bezpečně a přijímané. Vztahy mezi dospělými a dětmi jsou založené na vzájemném respektu, důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti, solidaritě, vzájemné pomoci a podpoře.

Osobní svoboda dětí je vyvážená potřebou dodržovat řád a pravidla soužití. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost využít klidný koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností. V mateřské škole je dítěti po dohodě s učitelem umožněno mít osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Respektujeme rozdíly mezi dětmi, přijímáme jejich individualitu, využíváme prvky respektující komunikace. Chováme se k ostatním tak, jak bychom chtěli, aby se oni chovali k nám. Při každodenních činnostech v mateřské škole myslíme především na zájmy dítěte. Jsou situace, kdy je třeba, aby se dítě podřídilo skupině. Vyvažujeme je tím, že si dítě v jiných situacích samo zvolí, zda se činností zúčastní či nikoli, nebo si může činnost vybrat. Vytváříme prostor, kde má dítě možnost být zcela stranou veškerého dění. Poskytujeme dítěti, které to potřebuje, soukromí při hygieně či dalších osobních činnostech. Osobní předmět může zajistit dítěti lepší adaptaci a jistotu v mateřské škole. Je důležité se domluvit s rodiči na tom, jaký předmět mají vybrat. S dítětem pak domlouváme pravidla pro používání a ukládání.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti psychosociálních podmínek:

- spolupracovat s rodinou při nastolování společných laskavých, srozumitelných, ale pevných pravidel pro dětské chování, jednání a jejich dodržování i při pobytu v rodině,
- nabízet vhodnou literaturu s tématem výchovy a vzdělávání,
- využívat potenciál všech pracovníků školy vzhledem k prosociálnímu chování k dětem i rodičům,
- společně s kolektivem všech pracovníků MŠ i nadále vytvářet dětem bezpečné, klidné, pohodové a podnětné prostředí, v němž se budou všestranně vzdělávat, utvářet si vlastní postoje, názory a uvědomovat si své jedinečné hodnoty a s přihlédnutím k individuálním a věkovým zvláštnostem rozvíjet svoji individualitu,

- co nejvíce přiblížit všem pracovníkům MŠ, dětem i rodičům i široké veřejnosti podstatu wellbeingu: „**Wellbeing je, když se ráno těším...**“, **jedná se o stav, ve kterém se cítíme dobře a můžeme dobře fungovat.**

Ochrana před sociálně - patologickými jevy

Odstraňujeme sebemenší projevy dětské šikany, apelujeme na utváření kamarádských vztahů a vazeb, vzájemnou spolupráci, pomoc slabším jedincům. Škola provádí soustavnou prevenci před užíváním návykových látek, před kontaktem s cizími osobami, zvířaty a manipulací s neznámými předměty (maňáskové hříčky, výchovné programy, besedy s kompetentními lidmi - policie, záchranář, knižní příběhy, improvizace k nastalé situaci apod.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti Ochrana před sociálně -patologickými jevy:

- dále zařazovat spolupráci s Policií ČR a s příslušníky Vojenské policie formou besed, výukových programů a názorných ukázek práce s tématem varování před neznámými lidmi, návykovými látkami, nebezpečnými předměty a zvířaty.

4.2 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Zaměstnanci školy přistupují k jednotlivým rodinám s porozuměním a respektem, vytvářejí podmínky ke spolupráci, chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost informací, které jim byly svěřeny. Mateřská škola ve spolupráci s rodinou vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Mateřská škola umožňuje zákonným zástupcům podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se vzdělávání i různých programů. Mateřská škola nastavuje systém předávání informací o pokrocích v učení, vývoji a další podpoře rozvoje dítěte. Mateřská škola podporuje informovanost zákonných zástupců o podmínkách plynulého přechodu dítěte z mateřské do základní školy. Mateřská škola informuje zákonné zástupce o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Pro kvalitní spolupráci s rodinou je důležitá pravidelná, vstřícná a laskavá komunikace. S informacemi o rodině zacházíme citlivě a ohleduplně. Poskytujeme rodinám efektivní zpětnou vazbu, jejímž cílem není hodnotit a srovnávat. Nedáváme nevyžádané rady. Kontakt s dítětem a jeho rodinou začíná již před jeho nástupem do mateřské školy. Zaměřujeme se na seznamování zákonných zástupců s jejím prostředím, filozofií a organizačními podmínkami. V tomto období využíváme společných návštěv dítěte s rodiči na zahradě nebo ve třídě. Cílem je nastavení důvěry a jistoty rodičů, kteří tak mohou své dítě lépe podpořit. Zároveň toto období využíváme k získávání informací o dítěti, jeho rodinném zázemí a potřebách. Po nástupu dítěte se zaměřujeme na jeho podporu, vytváření pocitu bezpečí a jistoty. Podle možností a po dohodě s rodiči nastavujeme postupnou adaptaci. Cílem je zvládnutí odloučení dítěte od rodiny a sladění potřeb dítěte a možností rodiny. Adaptace je ukončena ukotvením dítěte v mateřské škole. V případě zájmu rodičů se domluvíme na možnostech jejich zapojení do činností v mateřské škole. Kromě společných akcí využíváme příležitosti k zapojení jednotlivých rodičů formou ukázky svého povolání nebo zájmové činnosti. Rodiče, prarodiče i sourozenci mohou dětem předčítat v domluvených časech. Můžeme pro ně připravit setkání s odborníkem. Zapojujeme rodiče do autoevaluace školy. Systém předávání informací o pokrocích dítěte je vytvořen tak, aby zajišťoval pravidelnost a pozitivní dopad na rozvoj dítěte. Na jeho tvorbě a realizaci spolupracuje celý pedagogický tým. Nejeefektivnější formou předávání informací jsou individuální schůzky se zákonnými zástupci, které organizujeme v měsíci březnu. Je vhodné rodiče osobně pozvat. Domluvíme s nimi čas, který jim bude vyhovovat. Schůzky realizujeme v soukromí, přátelské a klidné atmosféře. Cílem je společný zájem o dítě a jeho rozvoj. Ke schůzce můžeme přizvat i dítě, které pak samo s využitím portfolia

hodnotí své pokroky. Iniciujeme maximální informovanost rodičů o možnostech, které zajistí jejich dítěti dobrý start v základní škole. V případě potřeby a v zájmu dítěte doporučíme zákonným zástupcům obrátit se na příslušného odborníka, předáme odpovídající kontakt.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti spoluúčasti rodičů:

- pokračovat a zkvalitňovat dosavadní formy spolupráce,
- pokračování v úspěšně zavedeném doplňkovém programu „Už se těším do školy, zvládnou všechny úkoly vesele s Pepou a Edou“,
- rozvíjet dále doplňkový program „Pohádky ovčí babičky“ – snaha o zapojení většího počtu rodičů a prarodičů dětí MŠ,
- vyhledávat nové formy spolupráce, realizace třídních schůzek 2x ročně, ukázka vzdělávací činnosti dětí před Vánočním zpíváním koled a světýlkovým průvodem, 2x ročně tvořivé setkání rodičů a dětí,
- využití schránek na dotazy a připomínky rodičů – umístění ve vstupních prostorách MŠ, snažit se rodiče motivovat raději k přímému jednání než k anonymním dotazům,
- možné problémy řešit v začátcích,
- dotazník spokojenosti, fokusní rozhovory.

4.2.1 Spolupráce s vnějšími partnery

Spolupráce se základní školou

Dosavadní spolupráci se nám podařilo dále rozvinout:

- kvalitní vzájemné předávání informací mezi vedením obou škol,
- návštěvy „předškoláků“ v základní škole a zhlédnutí výuky prvních tříd,
- prezentace některých projektů připravených žáky ZŠ, popř. MŠ (např. Den Země, Den srdce, oslava MDD, naučná stezka),
- žáci prvních tříd ZŠ bývají přizváni ke společnému sledování divadelního představení v MŠ,
- pořádání již pravidelných říjnových setkání rodičů dětí s povinnou předškolní docházkou se zástupci ZŠ Chýnov (p. ředitelka, výchovná poradkyně a budoucí učitelé 1. tříd) a se zástupkyní ŠPZ (PPP Tábor) Mgr. Královou,
- osobní podpora našich pedagogů dětem během zápisu do ZŠ,
- účast našich předškoláků a pedagogů na akci základní školy „Školákem nanečisto“.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti spolupráce se základní školou:

- pokračovat v dosavadní spolupráci,
- vyhledávat další nové formy spolupráce směrem k MŠ, ZŠ a rodině,
- uspořádání nových zajímavých společných vzdělávacích setkání a besed,
- aktivní výměna informací, postupů mezi pedagogickými sbory i mezi vedením obou škol.

Spolupráce se zřizovatelem

Její vyváženost je jedním z důležitých bodů zajištění předškolní péče v našem městě. Současná spolupráce je na velmi dobré úrovni, město má o chodu mateřské školy dokonalý přehled a naše MŠ má jeho podporu.

Škola nabízí městu tyto aktivity:

- předkládání zpráv ředitelkou MŠ Radě Města Chýnov o hospodaření,
- účast ředitelky na veřejných zasedáních zastupitelstva,

- provádění kontrol v MŠ – hlavní účetní města, finanční a kontrolní výbor města,
- členství ředitelky MŠ ve Školské a kulturní komisi,
- příprava kulturních programů na Vítání občánků (ve spolupráci se SPOZ),
- účast na akcích pořádaných městem, Infocentrem,
- účast starosty města, členů rady a členek SPOZ na slavnostním zahájení školního roku,
- přijetí „předškoláků“ a jejich rodin starostou města u příležitosti ukončení docházky,
- výzdoba Infocentra a vestibulu MÚ dětskými výtvarnými pracemi.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti spolupráce se zřizovatelem:

- pokračovat v dosavadní spolupráci,
- dále zviditelňovat práci mateřské školy,
- pravidelná aktualizace webových stránek mateřské školy,
- prezentace zajímavostí ze života mateřské školy v místním i odborném tisku.

Spolupráce s veřejností

Provádíme informování rodičů o činnosti mateřské školy nejen na webových stránkách mateřské školy, ale i formou nástěnek, schůzek, výstavkami dětských prací v interiéru MŠ. Škola pořizuje fotodokumentaci prací i činností v MŠ a jejich následnou prezentaci, snažíme se o publikační činnost v místním, regionálním i odborném tisku (Občasník, Informatorium, Táborské listy). Mateřská škola úzce spolupracuje s Domovem pro seniory v Chýnově, Infocentrem, Knihovnou, Klubem důchodců, podle možností navštěvujeme provozovny a závody ve městě, pořádáme besedy se zajímavými lidmi a rodáky.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti spolupráce s veřejností:

- dále přibližovat MŠ široké veřejnosti – dny otevřených dveří, účast na společenských akcích,
- zapojení mateřské školy do života v obci – společné obdarování zaměstnaných žen v místních provozovnách dárkem ke Dni matek.

Spolupráce se ŠPZ – Pedagogicko psychologická poradna Tábor

Mateřská škola spolupracuje s PPP Tábor při organizaci a prostorovém zajištění vyšetření školní zralosti v období před zápisem do ZŠ. Společně s vedoucí pracoviště PPP Tábor Mgr. Královou a s vedením ZŠ pořádáme pro rodiče dětí s povinnou předškolní docházkou besedu o náležitostech vstupu dítěte do základního vzdělávání, o nárocích, dovednostech a o dosažených kompetencích na konci předškolního vzdělávání.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti spolupráce s ostatními vnějšími partnery:

- pokračovat ve spolupráci s klinickým logopedem při vstupní logopedické depistáži vždy na začátku školního roku,
- využívat poradenských služeb PPP Tábor všemi aktéry předškolního vzdělávání v naší mateřské škole.

4.3 ORGANIZACE

Organizace chodu školy se řídí směrnicemi ředitelky mateřské školy, provozním řádem, školním řádem a organizačním řádem školy a dalšími předpisy. Školní řád vymezuje práva a

povinnosti dětí i zákonných zástupců a je jako příloha součástí ŠVP. Doplnkové programy jsou zařazovány v odpoledních hodinách. Škola v práci s dětmi sleduje vyváženost spontánních a řízených aktivit, třídy jsou zařízeny tak, aby děti měly dostatek prostoru k seberealizaci i následnému odpočinku v případě únavy. Provoz mateřské školy je v době od 6.00 do 16.30 hod., vzdělávání probíhá ve čtyřech třídách s celodenním provozem (třída je v provozu déle než 6,5 hod.). Ranní scházení dětí probíhá v 1. a 2. třídě, nejdéle od 7. 15 hod. jsou v provozu všechny třídy MŠ. K odpolednímu rozcházení dětí je určena 1. třída, kam se soustřeďují všechny děti z MŠ, které v době od 15.30 hod. do ukončení provozu pobývají v MŠ. Přenášení osobních věcí dětí z jedné budovy do druhé zajišťují provozní pracovníci v návaznosti na jejich směnný provoz. Příchod dětí do MŠ a odcházení dětí z MŠ není striktně stanoven, MŠ vychází z potřeb rodiny a především dítěte, dobu příchodů a odchodů lze individuálně domluvit s učitelkami jednotlivých tříd. Zpravidla však děti přicházejí do MŠ do 8. 15 hodin, děti s povinným předškolním vzděláváním do 7. 55 hodin.

Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetích osob a přijímání dalších opatření. Konkrétní podmínky nastavuje ve školním řádu.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí patří mezi povinnosti dané školským zákonem i dalšími předpisy. Mateřská škola musí dobře promyslet možnosti a vyhodnotit vlastní podmínky, co nejlépe připravit vhodné vzdělávací prostředí (věcné podmínky) a další pravidla popsat ve školním řádu.

Mateřská škola zajišťuje pravidelný denní režim a řád, který je současně natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit průběh dne aktuální situaci. Pokud to situace umožňuje, přizpůsobujeme průběh dne aktuálními potřebám a zájmům dětí. Reagujeme na vzniklé podněty a využíváme nabízené příležitosti s ohledem na možnosti dětí. Každému dítěti umožníme vybírat si z pestré nabídky spontánních i řízených činností. Pro řízené i nepřímé řízené činnosti nemáme vyhrazený pevný čas. Vycházíme ze situací a momentálního zájmu dětí. Využíváme aktivně i pobyt venku. Do časového harmonogramu dne je nutné každodenně zařadit relaxační chvíli po obědě. Poobědový klidový režim pozitivní měrou ovlivňuje růst, psychický rozvoj, zdraví, náladu i chování dětí, a proto jej nelze vynechat. Doba odpočinku závisí na potřebách dítěte. Je efektivní a žádoucí realizovat vzdělávací činnosti také ve volné přírodě nebo na zahradě mateřské školy kdykoli během dne. Pobyt venku není určený jen ke spontánním aktivitám, je třeba ho využívat k realizaci promyšlené vzdělávací nabídky. Hra a další činnosti bez přímého působení učitele jsou nepostradatelným prostředkem pro aktivní učení dětí a jsou příležitostí pro pedagogické diagnostikování. Pravidelně vyhodnocujeme, kolik času během dne se děti věnují hře. Hra, spontánní a nepřímé řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Spolupracuje s odborníky školských poradenských zařízení. Dětem - cizincům v povinném předškolním vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora. Bezplatná jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělena do dvou až tří bloků. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Škola je povinna upravit dobu přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga, případně dalších pedagogických pracovníků tak, aby nedošlo k porušení ustanovení o nejvyšším přípustném počtu pedagogických pracovníků ve třídě. Spojování tříd je maximálně omezeno.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti organizace chodu školy:

- zkvalitňovat organizaci chodu školy bez zbytečného spojování tříd,
- více využívat školní zahrady i přírodních „učeben“.

4.4 ŽIVOTOSPRÁVA

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku každého dítěte. Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava. Stravování probíhá s respektem k dítěti. Mateřská škola vytváří podmínky pro samostatnost dítěte při stolování. Je podporována kultura stolování. Mateřská škola zajišťuje po celý den pitný režim. Mateřská škola zajišťuje každodenně dostatek volného pohybu ve třídě i venku. Pedagogické pracovnice by se měly chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytovat tak dětem přirozený vzor.

Posláním učitele je vytvářet pro děti příjemné prostředí, vnímat a naplňovat individuální potřeby dětí. Děti mají možnost využít klidný kout k relaxaci kdykoliv během dne. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme po relaxační chvilce klidové činnosti. Nucení dětí do spánku nebo dlouhého ležení na lehátku je nepřípustné. Při stravování hledáme různé způsoby, které u dětí podporují chuť k jídlu. Řídíme se heslem: učitel nabízí a dává možnost volby, dítě vybírá a rozhoduje se, co sní.

Nucení dětí do jídla je nepřípustné. Podporujeme sebeobsluhu a samostatnost při jídle.

Samostatnost povzbuzuje sebevědomí dítěte a motivuje k jídlu. Vedeme děti k tomu, že stravování je zároveň společenská událost, při které se posilují sociální vztahy. Při stolování vytváříme příjemnou atmosféru, současně však dodržujeme pravidla slušného chování. Dbáme na dodržování zdravého pitného režimu dětí. Děti mají k dispozici celý den vodu v samočepích a jsou vedeny k tomu, aby pily pravidelně. Každodenní fyzická aktivita je pro děti velmi důležitá. Využíváme maximální dobu pobytu venku. Co nejvíce využíváme zahradu. Podporujeme spontánní pohyb dětí, pestrost pohybu, střídání činností. Nabízíme jim k tomu dostatek pomůcek, náradí a náčiní.

Stravování

Dětem je poskytována vyvážená a plnohodnotná strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Jídlo je dětem podáváno třikrát denně v doporučených časových intervalech. Přípravu hlavního jídla zajišťuje Školní stravovna při ZŠ Chýnov, jídlo dovážejí pracovnice města Chýnov za dozoru pracovnice pro výdejnu stravy v mateřské škole, která jídlo přebírá ve ŠJ. Ranní přesnídávku a odpolední svačinu připravuje (ze surovin poskytnutých ŠJ) pracovnice školní výdejny stravy. Nejstarší děti se při jídle obsluhují samy, příležitostně si také vyzkouší namazání pečiva pomazánkou. Tuto činnost praktikujeme obvykle v souvislosti s dalšími aktivitami a na přání dětí. Mladším dětem připravuje svačinu pověřená pracovnice, učitelky pomáhají s naléváním a přinášením nápoje, starší děti se zapojují do úklidu nádobí. Čas pro dobu trvání svačin není striktně vymezen, jsou respektovány individuální potřeby dětí. Ve všech třídách je po celý den dodržován pitný režim (čaj, pitná voda ...).

Není dovoleno přinášení potravin z domova a jejich konzumace v MŠ - pokud by tato situace výjimečně nastala, bude s dětským lékařem konzultována naléhavost tohoto opatření.

Zdravotní stav

Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé, bez zjevných příznaků onemocnění – v případě zhoršení zdravotního stavu či úrazu dítěte během jeho pobytu v MŠ, škola poskytne nejnutnější ošetření, popř. přivolá záchrannou službu a neprodleně jsou informováni rodiče. Dětem v mateřské škole nejsou podávány žádné léky (viz směrnice ředitelky MŠ), výjimku konzultuje rodič s ředitelkou MŠ a dětským lékařem.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti životosprávy:

- zařazovat do dětského jídelníčku více ovoce a zeleniny v syrovém stavu, celozrnného pečiva,
- vštěpovat dětem návyky správné výživy,
- zkvalitňovat spolupráci s rodiči v oblasti zdravého životního stylu - doporučování vhodných potravin (informace na nástěnkách, nabídka literatury - knihy, časopisy

- Informatorium),
- výzvy směrem k rodičům k zařazování pohybových aktivit po příchodu dítěte z MŠ, o víkendech (nabídka pohybových her a jiných činností + společné sportovní akce rodin a MŠ),
- doporučovat rodinám provádění tzv. rodinných rituálů, např. společné stolování, výzdoba a přípravu stolu, úklid nádobí, podílení se na společné přípravě pokrmů, „objevování a praktikování“ rodinných receptů apod.,
- zařazovat stále větší množství činností prováděných venku na zdravém vzduchu,
- vyzývat rodiče k praktikování zásad zdravého životního stylu.

4.5 VĚCNÉ PODMÍNKY

Základní podmínky předškolního vzdělávání jsou legislativně vymezeny příslušnými zákony a souvisejícími vyhláškami. Mateřská škola nabízí dostatečně velké prostory, které splňují bezpečnostní i hygienické normy. Každá třída má vlastní hernu, umývárnu a šatnu, 2 třídy mají k dispozici přípravnou kuchyň pro výdej jídla, 2 třídy společnou kuchyň pro výdej jídla. Poměrně rozlehlé chodby slouží k prezentaci dětské tvořivosti, ve spojovací chodbě je umístěna stálá výzdoba k jednotlivým měsícům v roce sloužící zároveň jako vzdělávací pomůcka.

Prostředí MŠ je upraveno tak, aby rodiče měli možnost zhlédnout dětské práce především v interiéru a někdy i na zahradě MŠ. Nábytek ve třídách je standardní, převážně splňuje možnost výběru hračky samotnými dětmi. Hrací koutky lze obratem vytvořit pomocí nízkých plotů či pojízdných stojanů, přeskupením sedacích souprav apod. Dvě třídy mají nové osvětlení splňující nejnovější evropské normy. Množství hraček a pomůcek odpovídá počtu dětí ve třídě i jejich věku a je průběžně doplňováno a obměňováno. Pravidelně je o nové tituly také doplňována dětská i odborná knihovna – knihy z obou kategorií nabízíme k vypůjčení rodičům na nezbytně dlouhou dobu. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů a poskytují vyhovující podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání. V zahradě je upravený tzv. „HMYZÍ HOTEL“ osázený výběrem rostlin. Venkovní pergoly slouží jako přírodní učebny k různým aktivitám.

Naše dlouhodobé záměry v oblasti materiální:

- zvelebit prostředí školní zahrady novými herními, sportovními, relaxačními a výukovými prvky
 - pořízení dalšího multifunkčního herního prvku, houpacího chodníku, mlhoviště,
 - rozšíření environmentální části zahrady o stezku bosou nohou a o zelené bludiště,
- modernizace vybavení a nábytku
 - doplnění vybavení MŠ o nové matrace na odpočinková lehátka do 1. a 2. třídy,
 - pořízení interaktivní tabule do 3. třídy.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize mateřské školy a vzdělávacího programu

Náplní naší práce je rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení se, osvojení si základů správných hodnot, na kterých by měla být postavena naše společnost, získávání jeho osobní samostatnosti ve všech oblastech! Dnešní dítě je sice obklopeno nadbytkem v oblasti materiální, často však strádá citově, zdravotně i vlivem nesprávného životního stylu, který mu připravují mnozí rodiče či velká část naší společnosti. Špatný příklad mnohých dospělých dává mateřské škole mnohé návody, jak je důležité s dítětem pracovat, aby si nenásilnou formou osvojovalo správné životní hodnoty a názory.

Spolupráce všech zúčastněných aktérů předškolního vzdělávání by měla vést k tomu, že před nástupem povinné školní docházky by naši mateřskou školu opouštěly děti, které:

- mají dobré jazykové vybavení,
- mluví gramaticky správně, jejich řeč nemá logopedické vady,
- umí komunikovat, projevit svůj názor, uplatnit nápad,
- jsou schopné dodržovat návyky (hygienické, kulturně - společenské) a stanovená pravidla,
- jsou ohleduplné k vrstevníkům i dospělým,
- není jim cizí sociální cítění,
- snaží se uvědomovat si rozdíl mezi dobrem a zlem,
- mají povědomí o správném chování k přírodě.

Naše vize dlouhodobě směřuje k tomu, aby mateřská škola byla:

- místem společného radostného setkávání dětí, pedagogů a rodičů,
- místem, na které budou mít děti ty nejlepší vzpomínky,
- místem, kde učitel je průvodcem na cestě za poznáním, připravuje podnětné prostředí, nabízí příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, porozumět, pochopit,
- plná zážitků, při kterých děti mohou přirozenou cestou poznávat, co je vzájemná úcta, respekt, ohleduplnost a vstřícnost,
- i nadále pro děti místem bezpečným, klidným, pohodovým a s podnětným prostředím, v němž se budou všestranně vzdělávat a rozvíjet, utvářet si vlastní postoje a názory a uvědomovat si své jedinečné hodnoty,
- místem, kde si budou s přihlédnutím k individuálním a věkovým zvláštnostem rozvíjet svoji individualitu,
- místem, ve které dominuje pozitivní a přátelská atmosféra a vzájemná týmová spolupráce postavená na toleranci, otevřenosti, vstřícnosti a uznání.

„Že dítky nejdražší boží dar a klenot nejpilnějšího opatrování hodny jsou.“

Jan Amos Komenský

Naší nejhlavnější filosofií je dospět k tomu, aby naši mateřskou školu opouštělo šťastné, sebevědomé a spokojené dítě, které se dokáže projevovat jako samostatně myslící a uvažující osobnost, dítě, ze kterého v budoucnu, pod správným výchovným působením mateřské školy, rodiny a dalších vzdělávacích institucí vyroste

s l u š n ý č l o v ě k !

Naplnění vize není jednoduché, ne u všech dětí se práce podaří k naší spokojenosti, ale zůstane-li v mysli některý našich svěřenců něco z toho, co jsme jim v naší mateřské škole vštěpovaly, s čím jsme jim pomáhaly a k čemu jsme je vedly - pak bude mít naše práce smysl!

„Učení samo má býti milé a libé a nemá se jinak díti, než jako hra a kratochvíle.“

Jan Amos Komenský

5.2 Cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je rozvíjet osobnost dítěte po stránce sociální, emocionální, kognitivní i fyzické s ohledem na jeho dispozice a jedinečnost tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života, které jsou na ni běžně kladeny v prostředí jí blízkém, především v prostředí rodiny a školy. Cíle předškolního vzdělávání jsou formulované očekávanými výsledky učení v klíčových kompetencích, očekávanými výsledky učení ve vzdělávacích oblastech a vymezením základních gramotností.

Cílem vzdělávacího programu naší mateřské školy je vytvářet podnětné, vstřícné a bezpečné prostředí, ve kterém se každé dítě může cítit přijímané, respektované a podporované ve svém individuálním vývoji. Vzdělávání směřuje k celostnímu rozvoji osobnosti dítěte, rozvíjení jeho kompetencí a schopnosti učit se, navazovat vztahy, spolupracovat, řešit problémy a projevovat se jako aktivní a tvořivý jedinec. Klíčovým východiskem je pro nás respekt k individualitě dítěte, jeho potřebám, možnostem i tempu učení. Umožňujeme dětem učit se prostřednictvím hry, prožitku, činnostního učení a přímé zkušenosti, která má pro ně smysl a význam. Usilujeme o to, aby děti prožívaly radost z objevování a rozvíjely svou zvědavost, samostatnost, odpovědnost a sebedůvěru. Naším cílem je vybavit děti takovými kompetencemi, které jim umožní hladký přechod do dalšího vzdělávání i života ve společnosti.

Vzdělávací program cíleně rozvíjí také základy čtenářské a matematické gramotnosti, a to v běžných každodenních situacích a kontextech, které jsou dětem blízké a srozumitelné.

Dlouhodobým záměrem je, aby děti odcházely z MŠ jako osobnosti, které si umějí poradit v různých situacích, dovedou navazovat vztahy, reflektovat své jednání a jsou připraveny s důvěrou vstoupit do další etapy vzdělávání.

Cesta k naplnění našich cílů

V naší pedagogické práci se řídíme několika krédy:

- za každým dítětem stojí vždy milující rodiče,
- na každém dítěti si je vždy třeba najít to dobré,
- pozitivní přístup a laskavá důslednost,
- učitel a dítě spolu hledají řešení, spolupracují, prožívají.

V naší pedagogické práci se opíráme o nedirektivní přístupy (akceptace, empatie, autenticita), které jsou základem pro facilitaci a jsou stěžejní pro uznání jedinečnosti každého dítěte a jeho schopností. Snažíme se být dětem dobrým partnerem, který navrhuje zajímavé aktivity a připravuje pozitivní zážitky.

„Dobrého učitele děti respektují a mají rády, protože s ním mají spojené pozitivní zážitky, ne proto, že si to vynucuje. Nezapomeňme, že jeden z nejzákladnějších principů učení je nápodoba.

Děti učitele zrcadlí. Pokud se učitel hezky chová, hezky myslí a hezky žije, budou ho děti následovat. Jak prosté.“

Štěpánka Cimlová, vystudovaná ekonomka a učitelka

V naší pedagogické práci:

- zohledňujeme vývojové, sociální a další potřeby dětí, respektujeme individualitu každého dítěte, vycházíme z potřeb a přání dětí,
- upřednostňujeme smyslové vnímání a prožitky,
- vedeme k cestě za poznáním, podporujeme radost z poznání, využíváme prožitkové učení,

- podporujeme touhu poznávat a experimentovat,
- rozvíjíme samostatnost, ochotu spolupracovat, využíváme pochvalu jako motivaci,
- oceňujeme spolupráci s rodinou,
- budujeme rozvoj komunikativních dovedností, rozvíjíme čtenářskou gramotnost,
- přinášíme správné vzory chování a jednání, vytváříme partnerský vztah,
- vytváříme podnětné, inspirující prostředí, posilujeme rozvoj tělesné zdatnosti,
- nabízíme dostatek vhodných pomůcek a hraček.

5.3 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

Vzdělávací strategie představují zastřešující pojem pro organizační formy, metody a komunikační přístupy v předškolním vzdělávání. Jde o označení komplexních, dlouhodobých a učitelem záměrně využívaných postupů, které uplatňuje při vzdělávání dětí.

V naší mateřské škole uskutečňujeme vzdělávání ve všech činnostech, které se v průběhu dne vyskytují, jsou vzájemně provázány spontánní a motivované řízené aktivity. Vzdělávací činnosti vedeme formou individuální, skupinové, i frontální činnosti v podnětném, dítěti blízkém prostředí. Snažíme se vyzdvihnout a zohledňovat dětské nápady a připomínky, které vycházejí z dětské hry a spontánního učení.

Při volbě vzdělávacích strategií respektujeme poznatky o způsobech učení dítěte předškolního věku. K nejvýznamnějším způsobům učení patří **spontánní učení**, probíhající zejména v rámci **hry**, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Spontánní činnosti a hra jsou významnou součástí našeho denního vzdělávacího programu. **Konstruktivismus** vychází z předpokladu, že svoje vlastní poznání si děti budují (konstruují) samy na základě svých praktických zkušeností. Vychází z předpokladu, že o každém tématu děti již něco vědí – mají o něm informace, poznatky, zkušenosti nebo alespoň představy. Nejde tedy o přenos zkušeností a informací od učitele k dítěti, ale jde o aktivní proces učících se, při němž dítě své dosavadní zkušenosti a prekoncepty konfrontuje s druhými, porovnává je s novými informacemi a tím si vytváří nové poznání. **Spontánní učení** probíhá u každého jedince po celý život a je velmi individuální, neboť každý se učí z podnětů, které jej přitahují a obklopují, a rozvíjí takové dovednosti, ke kterým je dispozičně vybaven. Nejintenzivněji probíhá spontánní učení v předškolním věku v rámci hry. Není-li dítěti umožněno hrát si, nemůže se ani rozvíjet. **Hra** je nejpřirozenější činností dítěte předškolního věku, je základní cestou učení se a rozvoje každého dítěte, projevem jeho spontánní aktivity. Spontánní činnost – hru dítě realizuje z vlastní potřeby, na základě vnitřních motivů a zájmů. Ze svého rozhodnutí ji dítě provádí buď individuálně – hraje si samo nebo ve spolupráci s ostatními dětmi – ve dvojicích, menších skupinách (např. námětová hra na domácnost, na lékaře, společné stavění z kostek...). Hra je činností, v níž dítě zrcadlí svoji individualitu. Pozorujeme-li děti při hře, máme příležitost dozvědět se mnoho o jejich schopnostech, preferencích atp. Z pohledu didaktiky předškolního vzdělávání představuje dětská hra zásadní způsob učení směřující k naplňování požadavků individualizovaného vzdělávání v mateřské škole. Zařazování činností, ve kterých jsou používány didaktické hračky a pomůcky, nelze považovat za hru v pravém smyslu slova. Jedná se o didaktickou hru, která je podmíněna učitelem, přípravou vzdělávací nabídky, či navozením činnosti.

Z hlediska míry vedení učitelem mohou být koncipovány jako **nepřímo řízené**, v nichž učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Dalším typem jsou **řízené** vzdělávací činnosti. V obou typech vzdělávacích činností působí učitel v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Jeho přístup je podporující, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí. Vzdělávací činnosti je vhodné realizovat prostřednictvím **prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení**.

- **Prožitkové učení** je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvědavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat.
 - **Kooperativní učení** založené na spolupráci dětí, ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi.
 - **Situační učení** staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm.
 - **Sociální učení** je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací.
- V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány všechny základní organizační formy: **skupinová, individuální a hromadná**. Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje důležitou vzdělávací strategii předškolního vzdělávání.

Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence jsou univerzální nadoborové vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty potřebné k úspěšnému osobnímu, pracovnímu i společenskému životu v 21. století. Gramotnosti patří k celoživotně se rozvíjející vybavenosti člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami. Uplatňují se zejména tam, kde je kladen důraz na jejich praktické využití v různých individuálních i sociálních kontextech, v rozmanitých životních situacích. **Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání směřují k osobnostnímu rozvoji dítěte. Společně s utvářením gramotností představují propedeutiku pro vzdělávací oblasti a obory, se kterými se dítě setká později.**

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány **kompetence k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální**. **Za základní gramotnosti jsou považovány čtenářská a matematická.**

Klíčové kompetence a základní gramotnosti tvoří základ pro další příznivý rozvoj a vzdělávání dítěte. Jejich rozvíjení souvisí zejména se vzdělávacími strategiemi, které jsou využívány, a podmínkami, které jsou pro vzdělávání vytvářeny. Předškolní vzdělávání otevírá možnosti pro systematické utváření jejich prvotních základů v míře odpovídající individuálním možnostem každého dítěte.

Klíčové kompetence nejsou normou, ale směrem či metou rozvoje dítěte. To znamená, že děti vzájemně neporovnáváme a nehodnotíme ve vztahu k normě, které by měly v určitém věku dosáhnout. Na základě pedagogického diagnostikování přihlížíme k individuálním schopnostem a možnostem každého dítěte. Podporujeme rozvoj každé klíčové kompetence v míře pro dítě dosažitelné. Směřování ke klíčovým kompetencím je přítomné ve všech činnostech, které v mateřské škole realizujeme. Ztotožňujeme se s nimi, volíme vzdělávací strategie vedoucí k jejich naplňování a eliminujeme rizika, která dosažení klíčových kompetencí ohrožují. Směřování ke klíčovým kompetencím je celoživotní proces, který nemůžeme nikdy prohlásit za ukončený a označit jej jako „splněný“. Každá klíčová kompetence vyžaduje stálou podporu. Podmínkou k naplňování všech klíčovích kompetencí je vytvoření subjektivního stavu pohody u všech jednotlivých aktérů vzdělávání, který je charakterizován pozitivními emocemi, prostorem pro zaujetí činností, pozitivními vztahy, smysluplností a úspěšným pokrokem. Rizikem je chvat, nervozita a soutěživost. Působením některého z rizik může snadno dojít k deformaci či ztrátě klíčové kompetence.

Vzdělávací strategie k jednotlivému OVU klíčových kompetencí

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie
Kompetence k učení KKU	Prožitkové učení Kooperativní učení Situační učení
KKU-000-000-PV1-001 Při učení využívá strategie pokusu a omylu	- do činností zařazujeme experimentování, pokusy - učíme děti pracovat s chybou - děti vyhodnocují výsledek činnosti, přichází na chybu a dokáží ji odstranit, napravit - poskytujeme dětem popisnou autentickou zpětnou vazbu - nabízíme skupinové činnosti, při kterých děti sdílejí své nápady a postřehy
KKU-000-000-PV1-002 Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	- činnosti volíme vždy s ohledem na individuální schopnosti dětí - děti vždy znají smysl a cíl činnosti - dáváme dětem dostatek času a prostoru
KKU-000-000-PV1-003 Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	- vytváříme dětem podnětné prostředí - knihy, pomůcky a další materiály jsou volně přístupné dětem - podporujeme děti při všech zvolených činnostech - klademe důraz na volnou hru a spontánní učení - respektujeme názor každého dítěte
KKU-000-000-PV1-004 Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích	- využíváme situační a zážitkové učení při veškerých činnostech - učíme děti samostatně řešit problémy na základě získaných poznatků a zkušeností - v průběhu činností poskytujeme dětem popisnou zpětnou vazbu - během činností poskytujeme dětem zpětnou vazbu
Klíčová kompetence komunikační KKO	Situační učení
KKO-000-000-PV1-001 Vyjadřuje se různými způsoby	- dáváme dětem prostor ke komunikaci (ve skupině vrstevníků i s dospělými) - podporujeme děti ve verbálním i neverbálním vyjadřování - podporujeme vyjadřování dětí gestem, postojem i pohybem i různými uměleckými prostředky
KKO-000-000-PV1-002 Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny	vedeme děti ke spolupráci, hodnocení a sebehodnocení, kdy dítě vyzdvihuje pozitiva a pojmenovává problémy

	• vedeme děti ke sdílení zážitků s ostatními, kdy hovoří o svých zájmech a přáních
KKO-000-000-PV1-003 Klade otázky a hledá na ně odpovědi	• dáváme prostor ke kladení otázek dětmi • vedeme děti ke vzájemné diskuzi, naslouchání druhým • učíme děti vyhledávat různé zdroje informací
KKO-000-000-PV1-004 Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává	• děti mají volný přístup ke knihám, časopisům, encyklopediím • společně pracujeme s digitálními technologiemi
KKO-000-000-PV1-005 Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace	• společně vytváříme komunikační pravidla • učíme děti vést dialog a naslouchat druhým s respektem a zájmem
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti KOB	Situační učení
KOB-000-000-PV1-001 Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	• prostřednictvím pobytu v přírodě vedeme děti k faktu, že jsme její součástí a ovlivňujeme ji • učíme děti žít v souladu s přírodou a chránit ji při aktivním pobytu v přírodě s možností přímého prožitku
KOB-000-000-PV1-002 Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	• vedeme děti k ochraně přírody a k ekologickému chování a myšlení pomocí možnosti diskuzí o tom, jak naše chování přírodu dlouhodobě ovlivňuje • děti mají možnost správným chováním v každodenních situacích přispívat k udržitelnému rozvoji
KOB-000-000-PV1-003 Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	• vedeme děti k zodpovědnosti za svou volbu a realizaci • dítě má prostor k samostatnému rozhodování se a volbě činností a umí se vyrovnat s důsledky svých rozhodnutí
KOB-000-000-PV1-004 přispívá k fungování společenství v mateřské škole	• vedeme děti ke vzájemné spolupráci • učíme děti respektovat druhé a podílet se na harmonickém, bezpečném a příjemném klimatu školy
KOB-000-000-PV1-005 Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých	• společné vytváření pravidel, dodržování těchto pravidel • respektovat názor, osobní prostor a volbu ostatních
KOB-000-000-PV1-006 Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat	• učíme děti rozpoznat nespravedlivé situace a hledat způsoby jejich řešení • využíváme situační učení, dramatizaci, poslech příběhů, pohádek a jejich

	následný rozbor pomocí popisného jazyka
Klíčová kompetence osobnostní a sociální KPS	Sociální učení Spontánní učení Kooperativní učení Situační učení Hromadné činnosti v komunikačním kruhu
KPS-000-000-PV1-001 Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci	• vedeme děti k tomu, aby se samy snažily nastavovat hranice a nedovolit je nikomu překročit odmítnutím nebo požádáním o pomoc • využití především sociálního učení
KPS-000-000-PV1-002 Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	• budujeme u dětí důvěru k ostatním dětem i dospělým • učíme děti nebát se požádat o pomoc v případě, kdy si neví rady, jak situaci vyřešit nebo cítí obavy
KPS-000-000-PV1-003 Pojmenuje vlastní silné stránky	• vedeme děti k sebehodnocení, využíváme formativní hodnocení • dítě prezentuje své dovednosti a zájmy, na základě hodnocení ostatních posuzuje, co se mu daří
KPS-000-000-PV1-004 Projevuje důvěru v sebe sama	• podporujeme zapojování dětí do činností dle vlastního výběru, a aby projevovalo zájem o nové věci a přijímalo nové výzvy • učíme děti vzájemné kooperaci a spolupráci s ostatními • vedeme děti k sebejistotě, aby bylo hrdé na svou práci, aby věřilo svým schopnostem
KPS-000-000-PV1-005 Vyjadřuje svůj názor	• vedeme děti ke komunikaci, k tomu, aby dokázaly sdělit svůj názor na prožívané i pozorované situace • učíme je sdělovat, obhajovat a vysvětlovat si své názory spontánně i na požádání
KPS-000-000-PV1-006 Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	• dáváme dětem prostor pro uvědomění si vyjádření svých vlastních emocí • respektujeme individualitu • vedeme děti k naslouchání druhých a pomoci druhým
KPS-000-000-PV1-007 Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	• pomocí příběhů, dramatizace a situačního učení učíme rozlišovat vhodné a nevhodné situace a chování • vedeme děti k diskuzi o projevech vhodného chování a jeho pozitivního přínosu pro společnost

KPS-000-000-PV1-008 Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	• učíme děti společenskému chování s ohledem na různé prostředí a situace • učíme děti poznat rozdíl mezi chováním doma, ve škole a ve společnosti
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní KPR	Kooperativní učení Spontánní hra
KPR-000-000-PV1-001 Přichází s vlastními nápady	• respektujeme různorodost zájmů jednotlivých dětí a vedeme je k uplatňování svých myšlenek a nápadů • děti se podílejí na výběru témat v MŠ • děti pomáhají plánovat, určují směr činností a co je zajímavé a co se chtějí naučit • vedeme děti k iniciativě • rozvíjíme kreativitu za každých okolností
KPR-000-000-PV1-002 Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností	• necháváme na dětech výběr hraček, pomůcek při různých činnostech • při skupinových činnostech si děti vybírají partnery ke spolupráci
KPR-000-000-PV1-003 Ke změnám přistupuje jako k příležitostem	• učíme děti přijímat změnu a přizpůsobit se jí • přizpůsobuje se a pozitivně přijímá změny plánované i nečekané a společně se na plánování změn podílí • využíváme dětské nápady, kreativitu a fantazii při plánování změn
KPR-000-000-PV1-004 Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	• necháváme děti hledat různá řešení • pracujeme s chybou i s tím, že jedna věc může mít různá řešení • vedeme děti k poznání, že pro splnění cíle je potřeba někdy měnit strategie, pomůcky i tým, se kterým pracuje
KPR-000-000-PV1-005 Dokončí, co započalo	• podporujeme děti při dokončování činností i těch, které si samo nevybralo • snažíme se je motivovat tak, aby se z vnější motivace stala i vnitřní • vedeme děti ke spolupráci s druhými a k překonávání překážek
KPR-000-000-PV1-006 Organizuje a realizuje svoje činnosti	• učíme děti plánování a postupným krokům k provedení a dokončení činnosti • dítě má dostatek pomůcek k realizaci svých činností • vedeme děti k pravidelnému sebehodnocení, kterým si zlepšuje svou efektivitu
KPR-000-000-PV1-007 Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	• dítě má dostatek příležitostí ke společným hrám a činnostem

	• učíme děti spolupracovat s ostatními, rozdělovat si role v týmu • vedeme děti k vzájemnému domlouvání se, diskuzi, k předkládání a k řešení různých návrhů • učíme děti tolerovat nápady a názory druhých a domluvit se s druhými na daném postupu
KPR-000-000-PV1-008 Spolupodílí se na společných rozhodnutích	• děti bereme jako partnery, kteří se navzájem od sebe učí a dokážou se domluvit na společném rozhodnutí • učíme je vyjádřit svůj názor a vyslechnout si názor druhých
KPR-000-000-PV1-009 Oceňuje práci i úsilí druhých	• učíme děti hodnotit nejen sebe, ale i druhé • učíme děti hodnotit a ocenit, uznávat a respektovat nejen výsledky, ale také snahu druhých • dítě vyjadřuje pozitivní zpětnou vazbu
Klíčová kompetence k řešení problémů KRP	Prožitkové učení Kooperativní učení Situační učení Sociální učení
KRP-000-000-PV1-001 Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	• učíme děti, že chybovat je normální • chybu bereme jako příležitost ke zlepšení se
KRP-000-000-PV1-002 Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti	• pro práci a řešení problémů učíme děti využívat jejich předchozí zkušenosti, upravuje své metody a strategie, aby byly efektivnější
KRP-000-000-PV1-003 Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	• práci s dětmi stavíme na prožitkovém a experimentálním učení, zařazujeme badatelské činnosti • věnujeme dostatek času volné hře • učíme děti vnímat detaily svého okolí a jeho rozmanitosti
KRP-000-000-PV1-004 Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací	• necháváme dětem prostor pro jejich tvořivost a pro to, aby si na řešení přišly samy metodou pokusu a omylu • při řešení problémů a různých situací vedeme děti k využití svých předchozích zkušeností
KRP-000-000-PV1-005 Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli	• dítě zná cíl učení, zvažuje možnosti jeho dosažení a vybírá nejvhodnější řešení
KRP-000-000-PV1-006 Tvořivě pracuje s informacemi	• vytváříme prostor pro získávání informací z různých zdrojů • učíme děti orientovat se v získaných informacích

KRP-000-000-PV1-007 Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	• děti mají dostatek zdrojů z přirozeného prostředí, manipulují s reálnými autentickými předměty a materiály • děti mají dostatek informačních zdrojů (knihy, encyklopedie, časopisy...) • dítě využívá digitální technologie a pomůcky doporučené učitelem
Klíčová kompetence kulturní KKT	Prožitkové učení Sociální učení
KKT-000-000-PV1-001 Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí	• seznamujeme děti s tradicemi, zvyky, s kulturním děním • návštěva divadelních představení a dalších akcí • dítě aktivně vyhledává umělecké objekty ve svém okolí
KKT-000-000-PV1-002 Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	• vedeme děti k vyjadřování kulturních a uměleckých zážitků různou formou • vedeme děti k promítání svých uměleckých zážitků do spontánních činností a hry
KKT-000-000-PV1-003 Zapojuje se do tvůrčích činností	• podporujeme tvořivost a tvůrčí činnosti odpovídající zájmu, schopnostem a talentu dítěte a tím umožníme dítěti projevit radost, zaujetí a pocit uspokojení • nabízíme dětem volný přístup k různým pomůckám • necháváme děti volně tvořit, neovlivňujeme je naší představou
KKT-000-000-PV1-004 Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	• vedeme děti k tomu, že jsme si všichni rovni a jedineční, umíme se pochopit a respektovat • nově příchozímu dítěti dovedou vysvětlit pravidla • učíme děti spolupracovat a podporovat se navzájem, pomáhat si bez rozdílu • vedeme děti k dorozumívání se různými způsoby
Klíčová kompetence digitální KKI	Kooperativní učení Situační učení
KDI-000-000-PV1-001 Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	• do badatelských činností zapojujeme různé digitální technologie • učíme děti využívat tyto technologie při získávání informací • děti používají digitální lupy pro zkoumání detailů různých objektů
KDI-000-000-PV1-002 Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií	• učíme děti využívat tyto technologie v rozumné míře

	při práci s digitálními technologiemi nastavujeme společně s dětmi pravidla včetně vizualizace času, po který s technologií pracují
KDI-000-000-PV1-003 Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	- na základě vlastních zkušeností vedeme děti ke třídění informací, k využití informací, k posuzování různých řešení a volbě nejvhodnějšího řešení dané situace - děti plánují a řídí svoje činnosti - vedeme děti k orientaci ve čtvercové i obdélníkové síti - učíme děti určit pořadí kroků a jejich dodržení

Základní gramotnosti

Pro předškolní vzdělávání jsou vymezené dvě základní gramotnosti: matematická a čtenářská.

Gramotnost spočívá v tom, že si dítě uvědomuje smysl toho, co se naučilo. Nabyté zkušenosti a vědomosti jsou pro něj užitečné v nejrůznějších životních situacích, dokáže je v případě potřeby prakticky použít. Rozvoj gramotností můžeme založit na maximální podpoře samostatnosti dítěte. Využíváme k tomu co nejvíce prvků formativního přístupu. Je dobré, pokud dítě zná vzdělávací cíle a kritéria hodnocení, učí se je používat a tím jim lépe rozumět při sebehodnocení a vrstevnickém hodnocení.

Gramotnosti patří k celoživotně se rozvíjející vybavenosti člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami. Uplatňují se zejména tam, kde je kladen důraz na jejich praktické využití v různých individuálních i sociálních kontextech, v rozmanitých životních situacích.

Čtenářskou gramotnost rozvíjíme kladením otázek vedoucích k porozumění obsahu a hledáním odpovědí na ně, odhalováním podstatných informací, formulováním hlavních myšlenek textu, předvídáním obsahu, odhadováním významu neznámých slov. Děti také tvoří vlastní díla (obrázkový seriál, ilustraci k textu či krátké záznamy), vyvozují závěry, diskutují s ostatními, obhajují své názory nebo se učí přijmout názor druhých, reflektují své čtenářské zážitky. Zásadní úlohu pro rozvoj čtenářské gramotnosti od nejranějšího věku sehrává rodina, která by měla dítěti připravit prostředí s dostatečným množstvím kvalitních podnětů. Mateřská škola může rodinu v tomto ohledu vhodně podpořit vlastním příkladem, vzájemným předáváním inspirace, zapojením rodičů do života školy. Předškolní období je rozhodující pro založení vztahu dítěte ke knize, k seznamování s různými formami mluveného a čteného projevu. Vedeme děti k rozvoji řeči a rozšiřování slovní zásoby, k pozornosti, soustředění a koncentraci, umění naslouchat, zapamatování si a následnému vyjádření různými způsoby. Pokud u dítěte vznikne zaujetí četbou, vytvoří si také návyk pravidelného čtení, který mu přináší zážitek z četby, zvyšuje se šance, že se jeho čtenářské dovednosti a znalosti budou rozšiřovat. Chceme, aby se z dítěte stal nezávislý a přemýšlivý čtenář, který uvážlivě volí četbu, reflektuje průběh svého čtení a čtenářství, využívá vhodné strategie a postupy při práci s texty.

V naší mateřské škole chápeme čtenářskou gramotnost jako základní dovednost, která je rozvíjena prostřednictvím her, aktivit a prožitků. Naším cílem je probudit v dětech lásku ke knížkám a čtení a položit základy pro budoucí čtenářské dovednosti. Rozvoj ČG je nedílnou součástí našeho vzdělávacího programu a je rozvíjen prostřednictvím různých vzdělávacích strategií.

Naše cíle rozvoje čtenářské gramotnosti:

- rozvíjet u dětí pozitivní vztah ke knížkám a čtení
- podporovat rozvoj slovní zásoby a porozumění jednoduchým textům
- rozvíjet dovednosti předcházející čtení a psaní
- podporovat rozvoj předčtenářských dovedností (rozpoznávání obrázků, pojmenovávání předmětů)
- vytvářet pozitivní atmosféru pro vyprávění příběhů, prohlížení knih a časopisů

Naše vzdělávací strategie rozvoje čtenářské gramotnosti:

- vyprávění příběhů, pohádek a jejich dramatizace
- zapamatování si krátkých textů a veršů, jejich zpětné vybavení si a přednes
- prohlížení dětských obrázkových knih, časopisů a encyklopedií
- hry se slovy (synonyma, homonyma, antonyma, tvoření rýmů, určování jednotlivých hlásek ve slovech, tvoření zdvojnásobků pomocí předpon a přípon)
- obrázkové čtení a skládání jednoduchých vět pomocí obrázků a piktogramů
- aktivní používání sloves, podstatných a přídavných jmen při tvoření jednoduchých souvětí
- vyvozování významových kategorií
- cviky na nápodobu psaného písma
- grafomotorické cviky a rozvoj koordinace činnosti ruky a oka
- vytváření vhodného čtenářského prostředí (čtenářské koutky s odpočinkovým nábytkem, knihovničky)
- návštěva divadelních představení

Základním prostředkem pro rozvoj **matematické gramotnosti** v předškolním vzdělávání je hra, didaktická hra, manipulativní činnosti, situační učení, v geometrii pak modelování a konstruktivní činnosti. Podporujeme děti v rozvoji prostorového vnímání a vnímání kvantity. Při řešení problémů děti využívají metodu pokus - omyl, experimentování a pozorování. Při řešení logických úloh rozvíjíme jejich důležité myšlenkové operace (třídění, uspořádání, analýza, syntéza, analogie) a práci s podmínkami. Vedeme děti k objasňování postupů a řešení. Vhodným nástrojem je i práce s chybou. V předškolním vzdělávání využíváme „čtení“ obrázkového písma a didakticky laděných pohádek, hádanek, písniček a říkanek s matematickým obsahem. Dítě předškolního věku využívá symbolický jazyk (např. šipky) a rozpozná význam piktogramů, vhodných pro svou věkovou kategorii. Zdokonaluje se při používání pojmů, rozšiřuje si svou slovní zásobu adekvátně věku a situaci. Na své vývojové úrovni zobecňuje získané dílčí zkušenosti a znalosti, objevuje zákonitosti a zdůvodňuje (argumentuje), aktivně používá různé jednoduché matematické záznamy. V praxi mateřské školy obvykle nelze jednotlivé gramotnosti rozvíjet samostatně, v jedné činnosti se otevírá prostor pro utváření obou základních gramotností i klíčových kompetencí. Záleží na učiteli, jeho plánování činností, volbě vzdělávacích cílů a strategií.

Naše cíle rozvoje matematické gramotnosti:

- rozvíjet u dětí základní matematické pojmy (porovnávání, třídění, rozlišování geometrických tvarů, velikosti)
- určovat vzájemnou polohu předmětů pomocí příslovců místa a číslovek (první, druhý, poslední...)
- naučit děti orientovat se v číselné řadě 1 - 10 tam i zpět
- seznamovat děti s grafickou podobou čísel 1 - 10 a naučit je přiřadit odpovídající počet předmětů
- podporovat u dětí orientaci v prostoru i na papíře, seznamovat děti s orientací ve čtvercové i obdélníkové síti

- vést děti k orientaci na papíře zleva doprava a od shora dolů
- podporovat rozvoj logického myšlení a řešení problémů
- vytvářet dětem příležitosti k aplikování matematických dovedností v různých kontextech (počítání, měření, vzájemné porovnávání a využití grafických symbolů větší – menší – stejně, odhadování)
- probudit v dětech zájem o matematiku a podporovat jejich sebevědomí při řešení jednoduchých matematických úloh a operací
- vytvářet dětem příležitosti, aby objevovaly a experimentovaly s matematickými pojmy

Naše vzdělávací strategie rozvoje matematické gramotnosti:

- pohybově prostorové hry s piktogramy
- obrázkové doplňování a sudoku
- hry s počítáním a čísly
- experimentování s materiály a předměty (měření, vážení, porovnávání)
- aktivity zaměřené na rozvoj porozumění tvarům a velikostem
- společenské hry
- pozorování různých objektů a všímání si rozdílů
- smyslové hry rozvíjející zrak a hmat

5.4 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je v naší mateřské škole systematickým a průběžným procesem, jehož cílem je poznávání dítěte v jeho individuální jedinečnosti a podpořit **každé dítě v jeho maximálním možném rozvoji**. Slouží ke sledování vývoje, schopností, potřeb a pokroků každého dítěte s cílem přizpůsobit vzdělávací nabídku tak, aby každé dítě mohlo zažívat pocit úspěchu, bezpečí a sounáležitosti.

Pedagogické diagnostikování využíváme k identifikaci silných i slabých stránek dítěte, ke stanovení výchozího bodu, nastavení přiměřených podnětů a k vyhodnocování rozvojových posunů. Z diagnostických poznatků vyvozujeme krátkodobé i dlouhodobé cíle a upravujeme vzdělávací obsah podle aktuálních potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování není jednorázové hodnocení, ale **průběžný proces**, který se odehrává v každodenním kontaktu s dítětem a **respektuje jeho individuální tempo učení a potřeby**.

Pedagogické diagnostikování je také jedním z nástrojů **autoevaluace kvality vzdělávání v naší MŠ**.

Zásady pedagogického diagnostikování

- **Průběžnost** – sledování není jednorázové, ale kontinuální.
- **Komplexnost** – zohledňuje tělesný, psychický, sociální i emocionální vývoj.
- **Individuální přístup** – respekt k jedinečnosti dítěte.
- **Důvěrnost a etika** – výsledky nejsou určeny k hodnocení dítěte nebo srovnávání.
- **Spolupráce s rodinou** – zapojení rodičů do diagnostického procesu.

Používané diagnostické nástroje a formy

Pedagogické diagnostikování v MŠ probíhá prostřednictvím:

- **systematického cíleného i spontánního pozorování,**
- **cílených rozhovorů s dítětem,**
- **rozboru výstupů z výtvarných, pracovních a dalších činností,**

- **práce s dětským a diagnostickým portfoliem**, které obsahuje záznamy o vývoji dítěte (fotodokumentace, kresby, popisy činností, sebehodnocení dítěte, záznamy učitelů i zpětnou vazbu rodičů),
- záznamů ve **školním informačním systému (Správa MŠ)** – digitalizace přináší výhodu sledování kontinuity vývoje.

Záznamy o vývoji dítěte vedeme v **diagnostickém portfoliu**, které slouží jako podklad pro individuální práci s dítětem i pro komunikaci s rodiči. Portfolia jsou průběžně doplňována a slouží jako podklad pro vzdělávací plánování i pro komunikaci s rodiči. Rodiče mají možnost do portfolia nahlížet, doplňovat je a sdílet své postřehy. Jednou ročně probíhá individuální rozhovor pedagog – dítě – rodič, během roku nabízíme také konzultace dle aktuální potřeby. V případě potřeby spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, klinickou logopedkou a dalšími odborníky.

Frekvence a vyhodnocování

- Minimálně **3x ročně** cílené diagnostické zhodnocení (počáteční, průběžné, závěrečné).
- Průběžné aktualizace v portfoliu.
- Na základě výstupů dochází ke **konkrétním úpravám ve vzdělávací nabídce** pro dítě/skupinu.

Spolupráce a sdílení

- Pedagogové sdílejí diagnostické poznatky **v rámci týmu** (např. při hospitacích, poradách).
- Spolupráce s dalšími odborníky (speciální pedagog, psycholog) při podezření na speciální vzdělávací potřeby.
- **Informování rodičů** – průběžně, při individuálních schůzkách nebo na základě portfolia.

Výstupy pedagogického diagnostikování jsou podkladem pro:

- plánování a individualizaci vzdělávací nabídky,
- vyhodnocování míry přijímání podnětů a vzdělávací podpory,
- identifikaci silných i slabších stránek dítěte,
- stanovení výchozího bodu, krátkodobých i dlouhodobějších cílů vzdělávání,
- podporu dětí v dílčích i celkových rozvojových posunech,
- průběžné vyhodnocování vzdělávacího procesu,
- plánování v třídních vzdělávacích programech,
- sledování účinnosti podpůrných opatření,
- autoevaluaci školy.

Ukazatele pro autoevaluaci pedagogického diagnostikování

Oblast sledování	Ukazatele / otázky pro sebehodnocení
Systematičnost	Probíhá pedagogické diagnostikování průběžně u všech dětí? Jsou záznamy pravidelně aktualizovány?
Individuální přístup	Jsou zohledňovány individuální potřeby a pokroky každého dítěte při plánování činností?
Využití portfolia	Je portfolio vedené smysluplně, aktualizované a využíváno v praxi? Slouží jako nástroj plánování a komunikace s rodiči?
Spolupráce s rodiči	Mají rodiče reálnou možnost zapojit se do diagnostického procesu? Probíhají individuální konzultace?

Oblast sledování	Ukazatele / otázky pro sebehodnocení
Reakce na výstupy	Jsou diagnostické poznatky skutečně využívány k úpravám vzdělávací nabídky?
Spolupráce s odborníky	Je zajištěna včasná spolupráce s odbornými institucemi v případě potřeby podpory dítěte?

5.5 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

K dosažení cílů předškolního vzdělávání jsou využívány vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných učitel zahrnuje do volby vzdělávacích strategií přizpůsobených jejich individuálním potřebám současně i podpůrná opatření, která umožňují plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou konstruktivismus, vycházející z konstruování poznatků na základě vlastních zkušeností, a informace o osobnosti dítěte získané prostřednictvím metod pedagogického diagnostikování.

V našem ŠVP dbáme na důslednou individualizaci vzdělávací nabídky. Rozpoznáváme a respektujeme různé schopnosti, potřeby a zájmy dětí. Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů realizujeme pravidelným pozorováním dětí při různých činnostech a vedeme záznamy o jejich pokrocích a potřebách v rámci pedagogického diagnostikování, individuálními vzdělávacími plány a plány pedagogické podpory, cílenými vzdělávacími strategiemi, zapojením dětí do plánování a úzkou spoluprací s rodiči.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Zahrnuje 4 integrované bloky ve flexibilním uspořádání, jejichž náplně jsou vytvořeny tak, aby vždy:

- přispívaly k celkovému rozvoji dítěte (socioemoční, biologický, psychologický);
- mělo dítě možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky a zkušenosti;
- umožňovaly na úrovni třídy plánovat a realizovat pestrrou vzdělávací nabídku.

Integrované bloky jsou závazné pro všechny třídy MŠ, v jednotlivých třídních vzdělávacích programech pedagogové plánují a rozpracovávají další podtémata podle aktuální situace, zájmů a nápadů dětí.

6.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání:

„Pepu s Edou rádi máme, ve školce se přivítáme“

„Pepa s Edou děti baví, v přírodě si spolu hrají“

„Kampak jedou Pepa s Edou, kolem světa děti vezou“

„Pepa s Edou rádi slaví, tradiční svátky pro nás přichystají“

INTEGROVANÝ BLOK Č. I

„PEPU S EDOU RÁDI MÁME, VE ŠKOLCE SE POZNÁVÁME“

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku

Flexibilní integrovaný blok „**Ve školce se poznáváme**“ je zaměřen na postupnou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy. Jeho hlavním cílem je navázání prvních vztahů s dětmi a dospělými, vytváření pocitu bezpečí, důvěry a sounáležitosti. Umožňuje pedagogům pružně reagovat na individuální potřeby dětí, podporovat rozvoj jejich sociálních kompetencí, samostatnosti a orientaci v denním režimu. V souladu s revidovaným RVP PV 2026 klade důraz na rovné příležitosti, individualizaci a vytváření kvalitního, vstřícného a inkluzivního prostředí pro všechny děti.

1. Podpora adaptace na nové prostředí

Blok pomáhá dětem **zorientovat se v novém prostředí mateřské školy**, seznámit se s prostorem, režimem, pravidly a dospělými osobami. **Snižuje nejistotu a obavy, vytváří pocit bezpečí a důvěry.**

2. Budování vztahů a sounáležitosti

Umožňuje dětem **poznat své vrstevníky a navazovat první kontakty a přátelství**. Rozvíjí **sociální dovednosti** jako je sdílení, spolupráce, naslouchání a empatie. Podporuje **týmovou atmosféru a pocit sounáležitosti se skupinou**.

3. Respektování individuálních potřeb dětí

Flexibilita bloku umožňuje pedagogovi přizpůsobit aktivity věku, osobnosti i zkušenostem jednotlivých dětí (nově příchodících i pokračujících). V souladu s RVP PV 2026 se důraz klade na **inkluzivní přístup a rovné příležitosti**.

4. Podpora samostatnosti a sebedůvěry

Děti se učí **samostatně se orientovat v režimu dne**, organizovat si činnosti, vyjadřovat své potřeby a přání. Posiluje se jejich **kompetence k učení, komunikaci a řešení běžných situací**.

5. Vytváření základů pro budoucí vzdělávání

Téma „Ve školce se poznáváme“ pokládá **základ pro další vzdělávací činnost** během roku – formuje atmosféru, vztahy i pravidla. Napomáhá **nastavení bezpečného a podnětného prostředí**, které je v revidovaném RVP klíčové.

Flexibilní integrovaný blok „**Ve školce se poznáváme**“ je dále realizován i v průběhu celého školního roku a zaměřuje se na rozvoj identity dítěte, sociálních vztahů, komunikace a emocionálního porozumění. Obsahuje tematické okruhy jako **rodina, přátelství, pravidla soužití, emoce, povolání, knihy a pohádky**, které se pružně zařazují dle aktuálních potřeb a zájmu dětí. Blok vytváří prostor pro dlouhodobé budování bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve třídě. V souladu s revidovaným RVP PV (platným od 01. 09. 2026) přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, podporuje duševní pohodu, individualitu a socializaci dětí, a umožňuje diferencovaný přístup v rámci inkluzivního vzdělávání.

1. Rozvoj identity dítěte a posilování vztahů

Blok systematicky podporuje **poznávání sebe sama, svých emocí, potřeb a možností vyjádření**, což je základ rozvoje osobnosti. Vede děti k porozumění vztahům v rodině, ve školce a v širší společnosti (např. při tématech rodina, kamarádi, povolání).

2. Budování zdravého sociálního klimatu ve třídě

Pomocí opakovaných témat jako **přátelství, pravidla soužití, etiketa, empatie** dochází k dlouhodobému posilování **sounáležitosti a spolupráce** ve skupině. Děti se učí **respektovat rozdíly**, navazovat a udržovat vztahy, řešit konflikty a komunikovat přiměřeně věku.

3. Práce s emocemi a seberegulací

Emoce jsou přirozenou součástí všech témat – děti se učí **pojmenovávat pocity, pracovat s nimi a rozumět jim**, což posiluje jejich **psychickou odolnost a pohodu**. V souladu s RVP PV 2026 je podpora **duševního zdraví** dětí zásadní.

4. Propojování s reálným světem a rozvoj kompetencí

Témata jako **povolání, knihy, pohádky** podporují **kognitivní rozvoj**, orientaci v prostředí, zvědavost a rozvoj myšlení. Děti se učí chápat souvislosti mezi vlastními zkušenostmi a širším okolím (škola, práce dospělých, literatura a jazyk).

5. Flexibilita a přirozenost vzdělávání

Tematické okruhy lze zařazovat **v různých obdobích školního roku** podle aktuálních potřeb skupiny, zájmu dětí či situace. Pedagog má prostor pro **individualizaci a diferencovaný přístup**, což odpovídá principům inkluzivního vzdělávání.

Příklady témat v rámci bloku:

- **Září/říjen:** Adaptace
- **Listopad:** Moje rodina, kamarádi, přátelství
- **Prosinec:** Společná pravidla, etiketa
- **Leden:** Emoce a pocity
- **Únor:** Povolání (Co dělají dospělí?)
- **Březen:** Pohádky a knihy
- **Duben:** Kvetoucí příroda, zvířecí mláďata
- **Duben-Červen:** Reflexe, vztahy, posilování samostatnosti

Očekávané výsledky učení dle vzdělávacích oblastí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO DJT

DJT-TSB-000-PV1-001 Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

DJT-TSB-000-PV1-002 Zachovává správné držení těla.

DJT-TSB-000-PV1-003 Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-TSB-000-PV1-004 Naplňuje své biologické potřeby.

DJT-PHJ-000-PV1-001 Zvládá základní pohybové dovednosti.

DJT-PHJ-000-PV1-002 Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

DJT-PZI-000-PV1-001 Zvládá sebeobsluhu.

DJT-PZI-000-PV1-003 Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

DJT-OZD-000-PV1-001 Má osvojené základní hygienické návyky.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA DJP

DJP-SAE-000-PV1-001 Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.

DJP-SAE-000-PV1-002 Orientuje se v základních emocích a pocitech.

DJP-SAE-000-PV1-003 Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

DJP-SAE-000-PV1-004 Navazuje a rozvíjí citové vazby.

DJP-MOP-000-PV1-004 Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

DJP-MOP-000-PV1-005 Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

DJP-JAR-000-PV1-002 Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

DJP-JAR-000-PV1-008 Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.

DJP-JAR-000-PV1-009 Formuluje instrukce a předává je ostatním.

DJP-PDO-000-PV1-002 Rozumí předčitanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

DJP-PDO-000-PV1-003 Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.

DJP-PDO-000-PV1-005 Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

DJP-PMP-000-PV1-006 Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST DDS

DDS-ASO-000-PV1-001 Poradí si v nové situaci.

DDS-ASO-000-PV1-002 Začlení se do skupiny.

DDS-ASO-000-PV1-003 Přijímá různé sociální role.

DDS-ASO-000-PV1-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DDS-ASO-000-PV1-005 Navazuje a udržuje dětská přátelství.

DDS-ZEH-000-PV1-002 Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DDS-ZEH-000-PV1-003 Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.

DDS-SLK-000-PV1-004 Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DDS-SLK-000-PV1-005 Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

DDS-ZKV-000-PV1-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

DÍTĚ A SVĚT DAS

DAS-PSP-000-PV1-001 Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

DAS-ZPO-000-PV1-002 Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

DAS-BCH-000-PV1-001 Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

DAS-BCH-000-PV1-002 Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem na úrovni jednotlivých tříd

Učitelky pracují s obsahem integrovaného bloku „**Pepu s Edou rádi máme, ve školce se poznáváme**“ jako s celoročním a flexibilním celkem, který zahrnuje adaptační období i navazující tematické okruhy (rodina, vztahy, pravidla, emoce, knihy a pohádky, povolání, etiketa, moje rodina, moje hračka, lidské tělo). Vzdělávání je plánováno s ohledem na individuální potřeby dětí, na jejich prožívání a aktuální situace ve třídě. Učitelky uplatňují principy integrovaného vzdělávání, podporují učení hrou, vztahové a emoční učení, spolupráci, samostatnost a komunikační dovednosti. Obsah vzdělávání přizpůsobují flexibilně v průběhu školního roku a pravidelně reflektují jeho dopad na klima třídy, vztahy a rozvoj dětí.

1. Postupná struktura bloku

Blok je realizován **od začátku školního roku až do jeho konce** a **obsahuje adaptační fázi** i další tematické celky (např. rodina, kamarádi, pravidla a etiketa, emoce, pohádky, knihy, povolání). Témata jsou **zařazována flexibilně**, dle aktuální situace, ročního období, potřeb a zájmu dětí.

2. Respekt k vývojovým potřebám a tempu dětí

V adaptačním období učitelky **vědomě zpomalují tempo**, zaměřují se na **vytváření bezpečného a vstřícného prostředí**. Postupně přecházejí od volných aktivit k bohatšímu programu, dle míry adaptace jednotlivých dětí a skupiny. V průběhu roku **diferencují aktivity** podle věku, schopností a potřeb dětí tak, aby byla zajištěna individualizace vzdělávací nabídky.

3. Využívání integrovaného učení hrou

Obsah je **propojován napříč vzdělávacími oblastmi** – děti se učí skrze hru, zážitky, prožitky a běžné situace. Vzdělávací činnosti učitelky vhodně realizují prostřednictvím nejen spontánní hry, ale také

prožitkovým, kooperativním, situačním a sociálním učením. Učitelky také zároveň přirozeně střídají řízené a nepřímé řízené činnosti. Dále zařazují další organizační formy vzdělávání, jako jsou skupinové a individuální a hromadné činnosti. Vzdělávání probíhá i pomocí rozhovorů, pozorování, experimentů, dramatizací, vyprávění.

4. Vztahové učení a komunikace

Klíčový důraz je kladen na **vztahy mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a dospělými**. Učitelky cíleně rozvíjejí **sociální a komunikační kompetence**, řeší spolu s dětmi běžné sociální situace, učí je pravidlům soužití formou modelování a společného vytváření pravidel.

5. Flexibilní plánování a otevřenost obsahu

Obsah vzdělávání **není pevně časově ani tematicky svázán** – učitelky si mohou **přizpůsobit délku a hloubku jednotlivých témat**, reagovat na aktuální situace ve třídě. Vzdělávací obsah vzniká také **spolu s dětmi** – učitelky vnímají jejich zájmy, podněty, otázky a využívají je jako východisko pro další činnosti.

6. Průběžná reflexe a evaluace

Učitelky pravidelně **reflektují naplňování cílů bloku**, sledují rozvoj vztahů, adaptační úspěšnost, klima ve třídě a osobní pokroky dětí. K reflexi využívají **pozorování, skupinové rozhovory, pravidelné popisné zpětné vazby, sdílení v týmu** a zaznamenávají si poznatky do třídní dokumentace.

INTEGROVANÝ BLOK Č. II

„PEPA S EDOU DĚTI BAVÍ, V PŘÍRODĚ SI SPOLU HRAJÍ“

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku

Flexibilní integrovaný blok **„V přírodě si děti spolu hrají“** je zaměřen na přirozené učení dětí v přírodním prostředí. V jeho rámci děti poznávají proměny ročních období, počasí, svět rostlin a zvířat, ekosystémy, zdraví a prevenci nemocí, střídání dne a noci, sportovní a pohybové aktivity a dary přírody. V souladu s revidovaným RVP PV (od 01. 09. 2026) blok rozvíjí environmentální vnímání, pohybové a sociální dovednosti, komunikační schopnosti, zdravý životní styl i pozitivní vztah k přírodě. Důraz je kladen na prožitek, hru, pohyb, spolupráci a autentické situace, které vedou k propojení poznání s běžným životem dětí.

1. Podpora přirozeného učení v autentickém prostředí

Učení probíhá **v kontextu reálného světa**, tedy v přírodě a skrze vlastní prožitek dětí. Děti poznávají proměny přírody, život rostlin a zvířat, vlivy počasí a ročních období, střídání dne a noci, ale i vlastní tělo a zdraví, v přirozených situacích a prostředích.

2. Rozvoj schopnosti rozumět a jednat v souladu s principy přírody a ekosystémů

Blok vede děti k **vnímání přírody jako hodnoty**, učí je **respektu a ohleduplnosti k životnímu prostředí**. Témata jako ekosystémy, plody zahrady, zvířata či rostliny přispívají k **pochopení základních přírodních souvislostí a cyklů**.

3. Podpora spolupráce, komunikace a vztahů

Hraní si v přírodě klade důraz na **spolupráci mezi dětmi, domlouvání, sdílení nápadů, řešení konfliktů** v jiném prostředí než uvnitř třídy. Děti se učí komunikovat v různých situacích a zažívat skupinové aktivity v pohybu, v terénu, venku – **rozvíjí se vztahové a sociální dovednosti**.

4. Rozvoj pohybových dovedností, zdraví a prevence

Blok propojuje pobyt venku s pohybem, zdravým životním stylem, prevencí nemocí i vnímáním vlastního těla. Téma zdraví – nemoci, sport a pohybové aktivity rozvíjejí **vztah ke zdravému fungování těla a prevenci nemocí**, včetně adaptace na klimatické podmínky.

5. Celostní rozvoj dítěte skrze přírodu

Příroda nabízí prostor pro **rozvoj všech klíčových kompetencí**: dítě poznává, komunikuje, řeší problémy, prožívá estetiku a rozvíjí pohybové schopnosti. Přírodní prostředí podporuje i **seberegulaci, vnitřní klid a psychickou pohodu** dětí.

6. Flexibilita a propojení s běžným životem

Blok je **otevřený a flexibilní** – jednotlivá témata lze zařazovat podle ročního období, aktuálního počasí, místa školy či zájmů dětí. Dává prostor k **reakci na přírodní jevy „tady a teď“** (např. sníh, vítr, tání, déšť, opadávání listů, dozrávání ovoce...).

Příklady témat v rámci bloku:

- **Září/říjen:** Dary zahrady, plody podzimu, co sklízíme
- **Listopad:** Vítr, déšť, příprava zvířat na zimu
- **Prosinec/leden:** Zimní sporty, zdraví v zimě, sníh a mráz
- **Únor/březen:** Co se děje pod sněhem, střídání dne a noci, jarní probouzení
- **Duben:** Kvetoucí příroda, zvířecí mláďata
- **Květen:** Včely, hmyz, život na louce
- **Červen:** Les, ekosystémy, voda, pohyb v přírodě

Očekávané výsledky učení dle vzdělávacích oblastí

DÍTĚ A JEHO TĚLO DJT

DJT-TSB-000-PV1-002 Zachovává správné držení těla.

DJT-TSB-000-PV1-003 Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-TSB-000-PV1-004 Naplňuje své biologické potřeby.

DJT-PZI-000-PV1-002 Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.

DJT-PHJ-000-PV1-002 Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

DJT-PHJ-000-PV1-003 Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

DJT-PHJ-000-PV1-004 Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

DJT-PHJ-000-PV1-005 Zvládá základy grafomotoriky.

DJT-PHJ-000-PV1-008 Vyhledává příležitosti k pohybu.

DJT-FZD-000-PV1-001 Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

DJT-FZD-000-PV1-002 Překonává fyzické překážky.

DJT-OZD-000-PV1-002 Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

DJT-OZD-000-PV1-003 Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA DJP

DJP-SAE-000-PV1-005 Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

DJP-SAE-000-PV1-006 Vyrovná se s neúspěchem.

DJP-MOP-000-PV1-001 Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.

DJP-MOP-000-PV1-002 Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.

DJP-MOP-000-PV1-003 Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.

DJP-MOP-000-PV1-004 Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

DJP-MOP-000-PV1-007 Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.

DJP-MOP-000-PV1-008 Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
 DJP-PFT-000-PV1-001 Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
 DJP-PFT-000-PV1-002 Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
 DJP-JAR-000-PV1-001 Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
 DJP-JAR-000-PV1-002 Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
 DJP-JAR-000-PV1-003 Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
 DJP-JAR-000-PV1-004 Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
 DJP-JAR-000-PV1-005 Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
 DJP-JAR-000-PV1-006 Rozpoznává rým, rytmičuje.
 DJP-JAR-000-PV1-007 Vypráví jednoduchý děj.
 DJP-PDO-000-PV1-001 Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
 DJP-PDO-000-PV1-004 Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
 DJP-PMP-000-PV1-001 Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
 DJP-PMP-000-PV1-002 Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
 DJP-PMP-000-PV1-003 Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
 DJP-PMP-000-PV1-004 Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
 DJP-PMP-000-PV1-005 Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
 DJP-PMP-000-PV1-007 Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
 DJP-PMP-000-PV1-008 Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.
 DJP-MOP-000-PV1-009 Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
 DJP-MOP-000-PV1-010 Ověří správnost řešení.

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST DDS

DDS-ASO-000-PV1-003 Přijímá různé sociální role.
 DDS-ASO-000-PV1-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti.
 DDS-ZEH-000-PV1-004 Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
 DDS-ZEH-000-PV1-005 Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
 DDS-ZKV-000-PV1-001 Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
 DDS-ZKV-000-PV1-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
 DDS-ZKV-000-PV1-003 Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
 DDS-ZKV-000-PV1-004 Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
 DDS-ZKV-000-PV1-005 Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

DÍTĚ A SVĚT DAS PSP

DAS-PSP-000-PV1-002 Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
 DAS-PSP-000-PV1-003 Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
 DAS-PSP-000-PV1-004 Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
 DAS-ZPO-000-PV1-001 Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

DAS-ZPO-000-PV1-002 Udrží pořádek v blízkém prostředí.

DAS-ZPO-000-PV1-003 Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

DAS-ZPO-000-PV1-004 Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

DAS-ZPO-000-PV1-005 Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

DAS-ZPO-000-PV1-006 Respektuje různé formy života.

DAS-BCH-000-PV1-004 Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem na úrovni jednotlivých tříd

Tento integrovaný blok nabízí široké možnosti pro **přirozené, smysluplné a zážitkové učení**.

Na úrovni tříd je integrovaný blok „**V přírodě si děti spolu hrají**“ realizován prostřednictvím přirozeného, smysluplného a zkušenostního učení dětí v kontaktu s přírodou. Učitelky volí takové formy a metody práce, které podporují poznávání přírodních jevů, spolupráci, pohyb, zdraví a udržitelného vnímání. Vzdělávací obsah je otevřený, propojený s reálným světem a přizpůsobený aktuálním podmínkám i potřebám konkrétní třídy. Učitelky pracují s jeho obsahem flexibilně, s ohledem na aktuální roční období, přírodní podmínky, klima třídy a zájmy dětí. Využívají přirozené prostředí (školní zahradu, blízkou přírodu, vycházky), aby podpořily **prožitkové, smyslové a situační učení dětí** v reálných souvislostech.

Při práci s tématy jako **roční období, plody a dary zahrady, rostliny, zvířata, počasí, zdraví a prevence nemocí, střídání dne a noci, sporty a ekosystémy**, učitelky:

- propojují **všechny vzdělávací oblasti** (poznávací, jazykovou, tělesnou, estetickou i sociální),
- podporují **pozorování, objevování, kladení otázek a hledání odpovědí** v přímé zkušenosti s přírodou,
- uplatňují **různorodé formy učení** – spontánní hru, výpravy, experimenty, pokusy, tvoření z přírodnin, pohybové aktivity a řízené i neřízené rozhovory,
- vedou děti k **zodpovědnému vztahu k přírodě** – např. péče o zahradu, kompostování, ohleduplnost ke zvířatům, třídění odpadu,
- rozvíjejí **vztahy a spolupráci** mezi dětmi prostřednictvím skupinových venkovních činností, her a týmové práce,
- vytvářejí **podnětné prostředí** uvnitř i venku, které odráží aktuální témata (např. přírodniny v koutcích, meteorologické tabulky, pozorovací deníky),
- zohledňují **věkové a individuální možnosti** dětí – aktivity přizpůsobují tak, aby si každé dítě mohlo najít cestu k tématu svým tempem,
- **průběžně reflektují pokroky** dětí a adaptují vzdělávací nabídku dle jejich rozvoje, projevů zájmu a zpětné vazby ze skupiny.

Konkrétní metody a přístupy:

Oblast činnosti	Jak učitelky pracují
Poznávání přírody (rostliny, zvířata, ekosystémy)	Učitelky umožňují přímé pozorování, sběr přírodnin, využívají lupy, mikroskopy, jednoduché pokusy (např. klíčení semínek), tvoří s dětmi herbáře nebo deníky pozorování.
Roční období a jejich proměny	Pracují s vizuálními pomůckami, smyslovým vnímáním počasí, oblečení, venkovními rituály, tematickými písněmi a říkadly, vyrábějí s dětmi kalendář počasí nebo sezónní koláže.

Oblast činnosti	Jak učitelky pracují
Zdraví a prevence nemocí	Vedou děti k péči o tělo v přírodě – otužování, hygiena, vhodné oblékání, pitný režim, bezpečnost venku. Pracují s tématy prevence přes hru, knihy, rozhovory a modelové situace.
Pohybové aktivity a sporty	Využívají nerovný terén, přírodní překážky, přírodně vedenou pohybovou aktivitu (např. běhání v trávě, lezení na pařezy, orientační hry, přírodní sportovní aktivity dle ročního období).
Střídání dne a noci, počasí	Využívají pohádek, příběhů, modelových situací, pozorování stínu, změn světla, vedení rozhovorů o tom, co děláme ve dne a v noci. Pracují s grafickým znázorněním (např. „denní kruh“).

INTEGROVANÝ BLOK Č. III

„PEPA S EDOU RÁDI SLAVÍ, TRADIČNÍ SVÁTKY PRO NÁS PŘICHYSTAJÍ“

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku

Blok „Svátky a tradice“ je v mateřské škole velmi důležitý, protože spojuje **kulturní dědictví, hodnoty, rituály a společné prožívání**, a to vše zcela přirozeným způsobem, který je dětem blízký.

Flexibilní integrovaný blok je zaměřen na prožitkové a smysluplné seznamování dětí s tradičními i moderními svátky a zvyky v průběhu celého školního roku. Obsahuje témata jako **Svatý Martin, Mikuláš, Vánoce, karneval, hudební nástroje, masopust, vyhánění paní Zimy, Velikonoce, svátek matek, den otců, den dětí, čarodějnice, dušičky** a další dle zvyklostí školy.

Blok rozvíjí kulturní vnímání, vztah k tradicím a hodnotám společnosti, estetické cítění, emocionální inteligenci, mezilidské vztahy i sounáležitost se skupinou.

V souladu s revidovaným RVP PV (od 01. 09. 2026) tento blok přispívá k rozvoji klíčových kompetencí dětí, podporuje jejich zapojení do života třídy a školy a přináší jim radostné zážitky v komunitním a slavnostním duchu.

1. Upevňování kulturní identity a předávání tradic

Děti se prostřednictvím svátků, zvyků a tradic seznamují s **hodnotami, historií a kulturním dědictvím**, které je součástí života v naší společnosti. Prožívání tradičních událostí (např. Mikuláš, Vánoce, masopust, Velikonoce, svátek matek) **posiluje jejich sounáležitost s komunitou, rodinou a národem**.

2. Společné prožívání a upevňování vztahů

Rituály, přípravy a oslavy **posilují vztahy ve třídě**, mezi dětmi navzájem i mezi dětmi a dospělými. Třída se proměňuje v **spolupracující a slavící komunitu**, děti se učí sdílet radost, zapojovat se do společných příprav, respektovat odlišnosti a rozvíjet empatii.

3. Podpora emocí, estetiky a prožitkového učení

Sváteční události vytvářejí prostor pro hlubší **emoční prožitek, estetické vnímání, tvořivost** a slavnostní atmosféru, která podporuje vnitřní motivaci a smysluplnost učení. Děti se učí **vnímat krásu v symbolech, výzdobě, hudbě, tanci či výtvarném projevu**.

4. Vnímání různorodosti a respekt k odlišnostem

Prostřednictvím tradic děti poznávají i **rozdílné způsoby prožívání svátků v různých rodinách či kulturách**, což je vede k **toleranci a otevřenosti**. Učitelky mohou podle složení třídy reflektovat i

mezikulturní souvislosti nebo osobní významy svátků.

5. Flexibilita a propojení s ročním cyklem

Svátky a tradice přirozeně **kopírují roční rytmus a běh času**, čímž **ukotvují dítě v čase a prostoru** a podporují orientaci v kalendářním roce. Blok je flexibilní – jednotlivá témata jsou zařazována **v čase jejich přirozeného výskytu** a jsou přizpůsobena věku a zájmu dětí.

Příklady témat v rámci integrovaného bloku „Pepa s Edou rádi slaví, tradiční svátky pro nás přichystají“:

ZÁŘÍ – Začínáme nový školní rok rok

Seznamování se s ročními svátky (kalendář, „co nás čeká“)

Tradice ve třídě / rituály školky

Volitelně: Den české státnosti (28. 9.), lidové písně, regionální tradice

ŘÍJEN – Podzimní zvyky a Dušičky

Dušičky (Památka zesnulých) – tradice, zapalování svíček, vzpomínání

Podzimní slavnosti, sklizeň, dary podzimu

Lidové pranostiky a podzimní zvyky (posvícení, vinobraní)

LISTOPAD – Svatý Martin

Svatý Martin – legenda, bílý kůň, podzim – zima, pečení rohlíčků

První sněhové motivy, očekávání zimy

Volitelně: Regionální tradice (lampionové průvody, svatomartinské pečení)

PROSINEC – Mikuláš, Vánoce, advent

Mikuláš – tradice, symboly (anděl, čert, Mikuláš), písničky

Adventní čas – adventní kalendář, tvoření, světlo, ticho, vůně

Vánoce – zvyky, stromeček, dárky, pečení cukroví, koledy, betlém

LEDEN – Hudba, Tři králové, zima

Tři králové – příběh, koledy, novoroční přání

Hudební nástroje – koledování, lidová hudba, výroba jednoduchých nástrojů

Zimní radovánky, lidové zvyky spojené se zimou

ÚNOR – Masopust, karneval

Masopust – masky, průvod, koblihy, tance, veselí

Karneval – příprava kostýmů, tvoření masek, hudba, pohyb

Volitelně: Hry s tradicemi jiných kultur (brazilský karneval, Mardi Gras aj.)

BŘEZEN – Vyhánění zimy, příchod jara

Vynášení Morany (paní Zimy) – tvoření Morany, vynášení do vody

Jarní rovnodennost, první květiny, symboly jara

Vítání jara – rituály, tance, jarní výzdoba

DUBEN – Velikonoce

Velikonoce – pomlázka, barvení vajíček, velikonoční symboly

Velikonoční příběhy (podle věku dětí a záměru – světský x křesťanský pohled)

Pečení mazanců, koledy, zvyky v různých regionech

KVĚTEN – Svátek matek

Svátek matek – tvoření přání, dárků, písničky, básničky

Rodinné vztahy, povídání o maminkách

Láska, péče, domov, pomoc doma

ČERVEN – Den dětí, den otců

Den dětí – společná oslava, hry, zábava, výlet

Den otců – povídání o tatíncích, výroba dárku, společné aktivity

Ukončení školního roku, rozloučení se s předškoláky

CELOROČNÍ / PŘESAHUJÍCÍ TÉMATA:

Hudební nástroje a tradice v hudbě – lidové nástroje, poslech a tvorba

Rodinné oslavy a osobní svátky – narozeniny, jmeniny, osobní rituály

Společné školkové oslavy – slavnostní dny ve třídě (např. vítání jara, dýňový den)

Očekávané výsledky učení dle vzdělávacích oblastí

DÍTĚ A JEHO TĚLO DJT

DJT-TSB-000-PV1-003 Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-PHJ-000-PV1-006 Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJT-PHJ-000-PV1-007 Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

DJT-PHJ-000-PV1-008 Vyhledává příležitosti k pohybu.

DJT-PZI-000-PV1-002 Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

DJT-FZD-000-PV1-001 Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

DJT-OZD-000-PV1-002 Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA DJP

DJP-SAE-000-PV1-002 Orientuje se v základních emocích a pocitech.

DJP-SAE-000-PV1-003 Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

DJP-SAE-000-PV1-004 Navazuje a rozvíjí citové vazby.

DJP-MOP-000-PV1-001 Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.

DJP-MOP-000-PV1-003 Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.

DJP-PFT-000-PV1-002 Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

DJP-JAR-000-PV1-004 Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.

DJP-JAR-000-PV1-006 Rozpozná rým, rytmičuje.

DJP-JAR-000-PV1-007 Vypráví jednoduchý děj.

DJP-PDO-000-PV1-005 Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

DJP-PDO-000-PV1-006 Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

DJP-PMP-000-PV1-002 Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.

DJP-PMP-000-PV1-003 Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

DJP-PMP-000-PV1-004 Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST DDS

DDS-ASO-000-PV1-003 Přijímá různé sociální role.

DDS-ASO-000-PV1-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DDS-ASO-000-PV1-005 Navazuje a udržuje dětská přátelství.

DDS-ZEH-000-PV1-001 Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.

DDS-ZEH-000-PV1-002 Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DDS-ZEH-000-PV1-005 Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

DDS-SLK-000-PV1-002 Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

DDS-SLK-000-PV1-004 Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DDS-SLK-000-PV1-005 Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

DDS-ZKV-000-PV1-001 Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

DDS-ZKV-000-PV1-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

DDS-ZKV-000-PV1-003 Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

DDS-ZKV-000-PV1-004 Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

DÍTĚ A SVĚT DAS PSP

DAS-PSP-000-PV1-001 Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

DAS-PSP-000-PV1-004 Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

DAS-ZPO-000-PV1-002 Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

DAS-BCH-000-PV1-001 Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

DAS-BCH-000-PV1-002 Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

DAS-BCH-000-PV1-003 Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem na úrovni jednotlivých tříd

Na úrovni tříd učitelky realizují integrovaný blok „**Pepa s Edou rádi slaví, tradice a svátky pro nás přichystají**“ v souladu s ročním cyklem a s ohledem na věk, zájmy a možnosti dětí. Uplatňují prožítkové a situační učení, propojují vzdělávací obsah napříč oblastmi a podporují rozvoj sociálních vztahů, kulturní identity, estetiky a emocionální inteligence.

Tradice a slavnosti slouží jako přirozený prostředek k poznávání hodnot, zvyků, souvislostí i kulturní rozmanitosti, a zároveň posilují komunitní život ve třídě i celé mateřské škole.

Učitelky realizují blok „**Pepa s Edou rádi slaví, tradice a svátky pro nás přichystají**“ jako **dlouhodobě probíhající a flexibilní vzdělávací celek**, který přirozeně **provází školní rok a reaguje na aktuální kalendářní, kulturní i společenské události**.

Na úrovni tříd učitelky:

1. Plánují blok podle ročního cyklu a konkrétní situace ve třídě

Zařazují svátky a tradice **v době jejich přirozeného výskytu** (např. Mikuláš v prosinci, masopust v únoru). Plánování je **otevřené a přizpůsobené věku, zájmu a složení třídy** – některá témata mohou být zpracována podrobněji, jiná symbolicky. V případě potřeby zařazují i **rodinné nebo komunitní tradice specifické pro danou školu nebo lokalitu**.

2. Vytvářejí slavnostní, bezpečné a tvořivé prostředí

Podporují děti v **aktivní účasti na přípravách slavností** (např. výzdoba, pečení, příprava programu, tvoření dárků). Důraz kladou na **estetiku, atmosféru, prožitek a vzájemnou spolupráci** – děti se učí sdílet, plánovat, respektovat ostatní. Využívají **symboly, příběhy, písně, říkadla a rituály** k posílení významu tradic a srozumitelnosti pro děti.

3. Propojují svátky s reálným životem dětí

Vysvětlují tradice **na základě zkušeností a poznatků dětí** – např. „Jak to slavíte doma?“, „Co to pro tebe znamená?“ V případě dětí s jiným kulturním nebo náboženským zázemím **reagují citlivě a s respektem**, umožňují sdílení různých pohledů. Vedou děti k **otevřenosti, toleranci a porozumění kulturní rozmanitosti**.

4. Rozvíjejí klíčové kompetence prostřednictvím prožitku a společné činnosti

Děti se učí **spolupracovat, komunikovat, vyjadřovat emoce, respektovat pravidla společného života**. Tradice jsou prostředkem k rozvoji **jazykových, poznávacích, pohybových i estetických dovedností**. Každá tradice nabízí prostor pro **rozmanité činnosti** – výtvarné, hudební, dramatické, pracovní, jazykové i tělovýchovné.

5. Pracují s obsahem napříč vzdělávacími oblastmi

Tematické bloky jsou zpracovány **integrovane** – jedna tradice propojuje oblasti jako „Dítě a ten druhý“ (spolupráce), „Dítě a svět“ (kulturní dědictví), „Dítě a společnost“ (role a pravidla), „Dítě a jeho tělo“ (tělovýchovné aktivity, zdraví) a další. Vzdělávací obsah je přirozeně včleněn do **každodenního programu** – není oddělen, ale tvoří součást celkového klimatu a života ve třídě.

6. Zajišťují kontinuitu, opakování a hlubší pochopení

Učitelky se k některým svátkům **vracejí každoročně**, čímž pomáhají dětem lépe se orientovat v čase a významu tradic. Dětem poskytují **prostor k otázkám, sdílení a reflektování zážitků** – tím podporují hlubší porozumění, rozvoj hodnot a posilují jejich kulturní identitu.

7. Spolupracují s rodiči a komunitou

Rodiče jsou **zapojováni do příprav** (např. pečení, výzdoba, zapůjčení tradičních předmětů). V některých případech učitelky organizují **společné akce pro děti a rodiče** (např. Mikulášská, Vánoční dílny, Den matek). Podporují **mezigenerační vztahy** – např. návštěva seniorů, zvyky našich babiček, tradiční řemesla.

INTEGROVANÝ BLOK č. IV

„KAMPAK JEDOU PEPA S EDOU, KOLEM SVĚTA DĚTI VEZOU“

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku

Integrovaný blok „Kampak jedou Pepa s Edou, kolem světa děti vezou“ je zaměřen na rozvoj poznání dítěte o sobě samém, svém okolí a světě v širších souvislostech. Děti prostřednictvím hry, zážitku a konkrétních činností poznávají prostředí svého domova, mateřské školy, města i přírodního světa. Postupně se jejich poznání rozšiřuje směrem k různým oblastem života lidí, zvířat a přírody na celé planetě i za její hranice – do vesmíru. Témata jako **město, domov, doprava, ZOO, oceán, světa díly, zeměkoule, vesmír, podzemí, návštěva ZŠ a zápis do ZŠ** jsou zařazována flexibilně podle zájmu dětí a aktuálních událostí. Cílem bloku je podpořit přirozenou zvědavost, schopnost orientace v prostoru a čase, sounáležitost s místem, kde žijí, i otevřenost vůči rozmanitosti světa. Dalším cílem integrovaného bloku je podpořit zájem dětí o svět kolem sebe a postupně rozšiřovat jejich **poznání z bezprostředního okolí k širším souvislostem** – od domova a města přes planetu Zemi až po vesmír. Blok podporuje **orientaci v prostoru a čase, rozvoj identity a sounáležitosti, poznávání různorodosti světa, vztahu k přírodě, technologiím a kultuře**.

Tento integrovaný blok rozvíjí:

1. Identitu a vztah k místu, kde žiju

Děti se seznamují s **městem, obcí, domovem, důležitými budovami (např. radnice, pošta, knihovna, ZŠ)**. Vytvářejí si pozitivní vztah ke **svému okolí, komunitě a místům**, která jsou pro ně důležitá. Podporuje se orientace v prostoru (kde bydlím, kde je školka, kam chodíme nakupovat apod.).

2. Základní poznatky o světě lidí, kultuře a společnosti

Témata jako **zápis do ZŠ, návštěva školy, dopravní značky, doprava, významné budovy** pomáhají dětem **porozumět pravidlům a fungování společnosti**. Vzdělávání probíhá formou hry, prožitku a modelových situací, které dětem přibližují život dospělých i vlastní budoucnost.

3. Přirozené rozšiřování obzorů dítěte

Děti se prostřednictvím témat jako **světařily, zeměkoule, oceány, podzemí, vesmír, ZOO** seznamují se základními **geografickými, přírodními a kulturními jevy**. Vede je to k uvědomění, že svět je různorodý, zajímavý a propojený, že existují různé podmínky života, zvířata, lidé, zvyky a prostředí.

4. Rozvoj environmentální senzitivity a respektu

Témata jako **oceán, ZOO, podzemí, doprava** mohou být spojena s důrazem na **ochranu přírody, šetrné zacházení s planetou, odpovědné chování**. Děti se učí, že jejich chování má vliv – např. jak cestujeme, jak chráníme zvířata, proč třídíme odpad apod.

5. Kompetence k učení, myšlení a orientaci v čase a prostoru

Děti získávají nové informace o světě pomocí zážitku, objevování, pokusu a hry – učí se porovnávat, vyvozovat, ptát se a tvořit souvislosti. Podporuje se rozvoj **matematických a prostorových představ** – pojmy jako „blízko – daleko“, „nahore – dole“, „část – celek“ (město – země – svět), „včera – zítra“, práce s mapou, glóblem, časovou osou atd.

Přehled příkladů témat v rámci flexibilního integrovaného bloku „Kampa jedou Pepa s Edou, kolem světa děti vezou“, který je postavený na postupném rozšiřování dětského poznání – od domova až po vesmír. Témata jsou koncipována tak, aby byla **srozumitelná, prožitková a rozmanitá**, a zároveň byla **v souladu s revidovaným RVP PV od 01. 09. 2026**.

Témata jsou řazena **od nejbližší reality dítěte** (domov, školka, město) **po vzdálenější jevy a prostředí** (světařily, oceány, vesmír). Cílem je, aby dítě **objevovalo souvislosti, kladlo otázky, tvořilo, porovnávalo, spolupracovalo**, a tím rozvíjelo své kompetence v přirozeném rytmu a s radostí.

MŮJ DOMOV, MOJE ŠKOLKA, MOJE MĚSTO

Kde bydlím? Kdo se mnou žije?

Naše školka – moje třída, moji kamarádi

Moje město / obec – co tu najdu, jak se tu orientuji

Významné budovy v našem městě – radnice, knihovna, pošta, hasiči, ZŠ

Cíl: Dítě si uvědomuje svou sounáležitost s konkrétním místem, poznává své okolí a orientuje se v něm.

CESTUJEME A POZNÁVÁME SVĚT

Jak cestujeme? – druhy dopravy, dopravní prostředky

Dopravní značky a pravidla – co musí znát malý chodec

Kam můžeme cestovat? – výlety, poznávání, pohlednice, mapy

Navštívíme základní školu – příprava na zápis do ZŠ, poznávání prostředí školy

Cíl: Dítě rozvíjí orientaci v prostoru, učí se bezpečnému chování, chápe význam pravidel a předvídá změny v životě.

SVĚTADÍLY, LIDÉ A ZVÍŘATA RŮZNÝCH ČÁSTÍ SVĚTA

Kde leží Afrika, Asie, Amerika...? (hravou a přiměřenou formou)

Jak žijí lidé jinde? – oblečení, domy, jídlo, jazyk

Zvířata světa – typická zvířata různých kontinentů (slon, klokan, tučňák...)

Kultura a tradice – např. masky, hudba, slavnosti

Cíl: Dítě se přirozenou formou seznamuje s kulturní rozmanitostí světa a rozvíjí empatii a otevřenost vůči jinakosti.

ZOO, PŘÍRODA A OCHRANA ZVÍŘAT

Kdo žije v ZOO? A kdo v lese nebo na poli?

Co potřebují zvířata ke spokojenému životu?

Jak chráníme přírodu a zvířata? – třídění odpadu, šetrné chování

Domácí mazlíčci a péče o ně

Cíl: Dítě rozvíjí vztah k živým tvorům, učí se zodpovědnosti a vnímá potřebu ochrany přírody.

OCEÁNY, MOŘE A ŽIVOT POD HLADINOU

Kdo žije v moři? – ryby, medúzy, korály, velryby

Lodky, ponorky, potápění – objevování podmořského světa

Voda jako důležitá součást života – koloběh vody, šetření vodou

Cíl: Dítě se seznamuje s vodním prostředím, chápe jeho význam a rozvíjí citlivost k přírodě.

PODZEMÍ A SKRYTÉ SVĚTY

Co je pod zemí? – kořeny, žížaly, horniny, jeskyně

Lidé pod zemí – horníci, archeologové

Poklady a tajemství podzemí – fantazie, tvoření, dramatizace

Cíl: Dítě objevuje méně známé jevy a rozvíjí fantazii a zájem o přírodní procesy.

VESMÍR A PLANETA ZEMĚ

Naše planeta – zeměkoule, globus

Co je vesmír? Co vidíme na nebi? – Slunce, Měsíc, hvězdy, planety

Cestujeme do vesmíru – rakety, kosmonauti, stav beztlaku

Jak pečujeme o naši planetu?

Cíl: Dítě si začíná uvědomovat, že Země je součástí většího celku, a rozvíjí zvědavost a úctu k životu.

Očekávané výsledky učení dle vzdělávacích oblastí

DÍTĚ A JEHO TĚLO DJT

DJT-TSB-000-PV1-001 Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

DJT-TSB-000-PV1-002 Zachovává správné držení těla.

DJT-TSB-000-PV1-003 Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-TSB-000-PV1-004 Naplňuje své biologické potřeby.

DJT-PHJ-000-PV1-002 Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

DJT-PHJ-000-PV1-003 Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

DJT-PHJ-000-PV1-004 Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

DJT-PHJ-000-PV1-005 Zvládá základy grafomotoriky.

DJT-PHJ-000-PV1-006 Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJT-PHJ-000-PV1-007 Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

DJT-PHJ-000-PV1-008 Vyhledává příležitosti k pohybu.
DJT-PZI-000-PV1-002 Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.
DJT-PZI-000-PV1-003 Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
DJT-FZD-000-PV1-001 Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
DJT-FZD-000-PV1-002 Překonává fyzické překážky.
DJT-OZD-000-PV1-002 Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
DJT-OZD-000-PV1-003 Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA DJP

DJP-SAE-000-PV1-003 Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
DJP-SAE-000-PV1-004 Navazuje a rozvíjí citové vazby.
DJP-SAE-000-PV1-005 Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
DJP-SAE-000-PV1-006 Vyrovná se s neúspěchem.
DJP-MOP-000-PV1-001 Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
DJP-MOP-000-PV1-002 Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
DJP-MOP-000-PV1-003 Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
DJP-MOP-000-PV1-004 Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
DJP-MOP-000-PV1-005 Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
DJP-MOP-000-PV1-006 Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
DJP-MOP-000-PV1-009 Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
DJP-MOP-000-PV1-010 Ověří správnost řešení.
DJP-PFT-000-PV1-001 Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
DJP-PFT-000-PV1-002 Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
DJP-JAR-000-PV1-001 Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
DJP-JAR-000-PV1-002 Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
DJP-JAR-000-PV1-003 Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
DJP-JAR-000-PV1-004 Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
DJP-JAR-000-PV1-005 Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
DJP-JAR-000-PV1-006 Rozpozná rým, rytmizuje.
DJP-JAR-000-PV1-007 Vypráví jednoduchý děj.
DJP-JAR-000-PV1-008 Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
DJP-JAR-000-PV1-009 Formuluje instrukce a předá je ostatním.
DJP-JAR-000-PV1-010 Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
DJP-PDO-000-PV1-003 Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
DJP-PDO-000-PV1-004 Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
DJP-PDO-000-PV1-005 Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
DJP-PDO-000-PV1-006 Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
DJP-PMP-000-PV1-001 Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
DJP-PMP-000-PV1-004 Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
DJP-PMP-000-PV1-005 Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
DJP-PMP-000-PV1-006 Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

DJP-PMP-000-PV1-007 Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
DJP-PMP-000-PV1-008 Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST DDS

DDS-ASO-000-PV1-001 Poradí si v nové situaci.
DDS-ASO-000-PV1-003 Přijímá různé sociální role.
DDS-ASO-000-PV1-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti
DDS-ZEH-000-PV1-001 Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
DDS-ZEH-000-PV1-002 Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
DDS-ZEH-000-PV1-003 Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
DDS-ZEH-000-PV1-004 Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
DDS-ZEH-000-PV1-005 Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
DDS-SLK-000-PV1-001 Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
DDS-SLK-000-PV1-003 Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
DDS-SLK-000-PV1-004 Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
DDS-SLK-000-PV1-005 Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
DDS-ZKV-000-PV1-001 Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
DDS-ZKV-000-PV1-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
DDS-ZKV-000-PV1-003 Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
DDS-ZKV-000-PV1-004 Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
DDS-ZKV-000-PV1-005 Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

DÍTĚ A SVĚT DAS

DAS-PSP-000-PV1-001 Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
DAS-PSP-000-PV1-004 Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
DAS-PSP-000-PV1-005 Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
DAS-ZPO-000-PV1-002 Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
DAS-ZPO-000-PV1-003 Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
DAS-ZPO-000-PV1-004 Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
DAS-BCH-000-PV1-001 Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
DAS-BCH-000-PV1-002 Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
DAS-BCH-000-PV1-003 Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem na úrovni jednotlivých tříd

Na úrovni tříd učitelky realizují vzdělávací obsah integrovaného bloku „**Kampak jedou Pepa s Edou, kolem světa děti vezou**“ jako dlouhodobý, flexibilní rámec, který přirozeně rozšiřuje poznání dítěte od nejbližšího okolí až po planetu Zemi a vesmír. Vzdělávání probíhá formou prožitkového, situačního a integrovaného (tematického) učení, vychází z přímé zkušenosti a zájmu

dětí. Témata jsou propojena napříč vzdělávacími oblastmi a podporují rozvoj zvědavosti, orientace v prostoru a čase, respektu k přírodě, kulturní rozmanitosti a sociálním souvislostem. Důraz je kladen na aktivní činnost, spolupráci a propojení poznání s reálným životem dítěte.

Učitelky využívají tento blok jako **celoroční flexibilní rámec**, který rozvíjí **poznávání světa kolem dítěte od nejbližšího okolí až po planetu Zemi a vesmír**, a to formou **prožitkového, situačního a integrovaného učení**.

1. Postupné rozšiřování témat – od blízkého ke vzdálenému

Učitelky začínají tématy, která jsou dětem blízká a známá (domov, školka, město), a postupně přecházejí k abstraktnějším a vzdálenějším oblastem (světadíly, oceány, vesmír). Témata jsou volena s ohledem na **věkové složení třídy, aktuální zájem dětí** a možnosti realizace.

2. Respektování individuálních potřeb a vzdělávacího potenciálu

Učitelky sledují, co děti zajímá, a přizpůsobují činnosti tak, aby respektovaly **tempo, schopnosti a zkušenosti dětí**. Využívají širokou škálu vzdělávacích strategií – manipulaci, badatelské aktivity, dramatizaci, pokusy, hry, výpravy, návštěvy, kresbu i práci s knihou.

3. Prožitkové učení a rozvoj zvědavosti

Vzdělávání probíhá prostřednictvím **aktivního objevování a zkoumání** – děti se ptají, zkoumají, porovnávají, navrhuje, tvoří. Každé téma je uchopeno tak, aby vycházelo z konkrétních prožitků dětí (např. cesta na výlet, pozorování hvězd, návštěva ZŠ).

4. Využití integrovaného přístupu napříč oblastmi

Témata propojují různé vzdělávací oblasti (např. „Dítě a svět“, „Dítě a jeho tělo“, „Dítě a ten druhý“ aj.). Například téma **„ZOO“** propojí poznávání zvířat (kognitivní oblast), péči a vztah (emoční oblast), kresbu zvířete (výtvarná oblast), napodobování pohybu (pohybová oblast) i dramatizaci (jazyková a sociální oblast).

5. Rozvoj orientace v prostoru a čase

Učitelky zařazují činnosti, které pomáhají dětem **lépe se orientovat ve svém okolí** i ve světě – např. práce s plánkem třídy, mapou města, glóblem, časovou osou nebo zjednodušenou mapou světa. Děti si formují představu o **souvislostech, změnách a kontinuitě** (v čase, prostoru i kultuře).

6. Podpora hodnot a respektu k rozmanitosti světa

V rámci témat o světadílech, kulturách nebo zvířatech učitelky **citlivě a srozumitelně představují rozmanitost lidí, prostředí a způsobů života**. Vede se děti k **respektu, toleranci a porozumění**, podporuje se vědomí, že svět je různorodý, ale propojený.

7. Podpora environmentální senzitivity

Učitelky zařazují témata a činnosti podporující **ochranu přírody, odpovědné chování a vztah k životnímu prostředí** (např. třídění odpadu, péče o zvířata, šetrné cestování). Děti jsou vedeny k uvědomění, že **každý člověk může přispět k ochraně planety**.

8. Spolupráce s rodinami a komunitou

Rodiče mohou přispět např. **sdílením zážitků z cest, předmětů z jiných zemí, vyprávěním o svém povolání** (např. řidič, pracovník v dopravě, lékař v ZOO apod.). Učitelky navazují kontakt s **místními institucemi** – např. ZŠ, knihovna, dopravní hřiště, muzeum, planetárium, ZOO.

6.2 Další programy

Jejich posláním je pouze rámcové, dále se rozpracovávají v TVP – jednotlivé projekty mohou mít svého „maskota“ společného pro celou mateřskou školu, kterým je maňásek - figurka symbolizující jednotlivé názvy (plyšová hračka ovečka, maňásek opičák Pepa).

POHÁDKY OVČÍ BABIČKY

1. Název programu:

Pohádky ovčí babičky – čtení rodičů dětem před odpočinkem

2. Hlavní smysl a účel programu:

Program je zaměřen na podporu čtenářské gramotnosti, rozvoj vztahu dětí ke knize, vytváření pozitivního vztahu k vyprávění a k poslechu mluveného slova. Zároveň podporuje spolupráci mezi mateřskou školou a rodinou, umožňuje rodičům aktivně se podílet na dění v MŠ a posiluje pocit bezpečí a sounáležitosti dětí v kolektivu.

Účelem programu je vytvořit rituál společného čtení před odpočinkem, kdy si děti zklidní mysl a rozvíjejí představivost prostřednictvím klasických i moderních pohádek.

3. Očekávané výsledky učení dle vzdělávacích oblastí RVP PV (od 01. 09. 2026)

Dítě a jeho tělo (*okrajově, podle navazujících činností*)

- Dítě uplatňuje dovednosti jemné motoriky (např. při výtvarném ztvárnění pohádek, práci s knihou).
- Ovládá pohybové dovednosti při dramatizaci (např. pohybové vyjádření postav z pohádky).
- Vnímá a respektuje potřebu odpočinku, zklidnění a relaxace.

Dítě a jeho psychika

- Dítě rozlišuje zvuky, slova a věty, porozumí slyšenému textu.
- Vnímá a chápe jednoduché příběhy, reaguje na jejich obsah.
- Vyjadřuje své myšlenky, pocity, dojmy a názory.
- Rozvíjí slovní zásobu a schopnost souvislého vyjadřování.
- Využívá svou představivost, fantazii a tvořivost.
- Postupně zvládá soustředit se na poslech delšího mluveného projevu.

Dítě, ten druhý a společnost

- Dítě vnímá pravidla soužití ve skupině (např. naslouchání, nerušení při čtení).
- Reaguje přiměřeně na sociální podněty – sdílí pozornost, projevuje emoce.
- Respektuje a oceňuje čtenáře (rodiče) jako součást dětského kolektivu.
- Sdílí své názory a naslouchá názorům ostatních.
- Projevuje sounáležitost se skupinou – společné prožívání příběhů utváří vztahy.

Dítě a svět

- Dítě si vytváří elementární představu o okolním světě prostřednictvím příběhů.
- Vnímá kulturní hodnoty – poznává klasické i moderní pohádky jako součást tradice.
- Rozlišuje realitu a fikci, chápe základní etické principy (dobro × zlo).
- Rozpoznává různé životní situace, chování postav a důsledky jejich činů.
- Projevuje zájem o vyprávění, příběhy, knihy a další informační zdroje.

4. Práce učitelů se vzdělávacím obsahem projektu na úrovni tříd:

• Organizace:

Projekt probíhá 1 – 2× týdně v předem domluvený den. Rodiče se zapisují na určený termín a přinášejí svou oblíbenou pohádku ke čtení. Čtení probíhá v klidném prostředí třídy před poledním odpočinkem (cca 10 – 15 minut). Učitel je přítomen a pomáhá organizovat činnost, podporuje děti při porozumění obsahu.

- **Vzdělávací přínos:**

Učitel aktivně reflektuje obsah pohádky s dětmi – formou otázek, rozhovorů nebo navazujících výtvarných či dramatických aktivit. Téma čtené pohádky může být začleněno do třídního vzdělávacího bloku (např. týdenní téma – „Pohádkový svět“, „Zvířátka v pohádkách“, apod.). Děti mohou následně výtvarně zpracovat děj pohádky nebo vytvořit jednoduché obrázkové knihy.

- **Spolupráce s rodinou:**

Rodiče jsou aktivně zapojováni do projektu, mohou přinést i vlastní knihu z domova. Učitelé rodiče podporují, aby se s dětmi o pohádkách dále bavili i doma – posilování domácího čtenářství.

Tento program je veden v duchu klíčových principů předškolního vzdělávání dle RVP PV 2026: **zkušenostní učení, aktivní zapojení dítěte, vytváření bezpečného a smysluplného prostředí a spolupráce s rodinou.**

UŽ SE TĚŠÍM DO ŠKOLY, ZVLÁDNU VŠECHNY ÚKOLY VESELE S PEPOU A EDOU

1. Název programu

Už se těším do školy, zvládnou všechny úkoly vesele s Pepou a Edou – edukativně stimulační skupina (ESS)

2. Hlavní smysl a účel programu

Program je zaměřen na **komplexní a systematický rozvoj předškolních dětí** v klíčových oblastech potřebných pro úspěšný přechod do základní školy, zejména v oblasti přípravy na čtení, psaní a počítání (tzv. trivia). Probíhá formou pěti lekcí v odpoledních hodinách, každá s maximální délkou 60 minut.

Důležitou součástí je aktivní spolupráce dítěte s rodičem, který je vždy přítomen, zapojený do činností a pravidelně informovaný o cílech a významu jednotlivých aktivit. Rodič získává systém podnětů a doporučení pro další domácí práci s dítětem.

Cílem programu je hravou formou rozvíjet vzájemně propojené dovednosti a schopnosti: jemnou motoriku, grafomotoriku, zrakové a sluchové vnímání včetně diferenciací, analýzy, syntézy a paměti, prostorovou a časovou orientaci, orientaci na papíře, základní matematické představy, řeč a myšlení. Činnosti jsou koncipovány od jednodušších po složitější tak, aby děti postupně zvládaly náročnější úkoly.

3. Očekávané výsledky učení

Program směřuje k rozvoji očekávaných výsledků učení ve všech čtyřech vzdělávacích oblastech RVP PV:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjí jemnou motoriku a grafomotorické dovednosti potřebné pro psaní.
- Zvládá organizaci vlastního pracovního místa a správné držení těla při práci.
- Uplatňuje koordinaci oko - ruka v různých manuálních činnostech.

Dítě a jeho psychika

- Posiluje pozornost, soustředění a vytrvalost při plnění úkolů.
- Rozvíjí zrakové a sluchové vnímání, schopnost diferenciací, analýzy a syntézy podnětů.

- Procvičuje paměť a schopnost následovat instrukce.
- Rozvíjí řečové dovednosti, myšlení a schopnost plánování vlastních činností.

Dítě, ten druhý a společnost

- Spolupracuje s rodičem jako dvojice, rozvíjí schopnost komunikace a vzájemné podpory.
- Učí se respektovat pravidla společné práce a střídání v činnostech.
- Posiluje emoční vazbu a vzájemnou důvěru s rodičem.

Dítě a svět

- Seznamuje se se základními matematickými představami a orientací v prostoru a čase.
- Uvědomuje si význam plánování a postupného osvojování nových dovedností pro budoucí školní úspěchy.
- Rozvíjí pozitivní vztah k učení a školnímu prostředí.

4. Práce učitelů se vzdělávacím obsahem projektu na úrovni tříd

- **Organizace programu:**
Projekt probíhá formou pěti lekcí v odpoledních hodinách, každá do 60 minut, v malých skupinách předškolních dětí. Každé dítě je doprovázeno jedním z rodičů, který je aktivně zapojen do činností.
- **Metodika a formy práce:**
Učitelé připravují systematické, hravé a postupné aktivity zaměřené na rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, zrakového a sluchového vnímání, řeči a základních matematických představ. Lekce jsou strukturovány tak, aby byly postupně složitější, což umožňuje dětem prohlubovat dovednosti a sebevědomí. Při práci s dvojicí dítě – rodič učitelé vysvětlují cíle a význam každé aktivity a poskytují rodičům konkrétní podněty k domácímu procvičování.
- **Formativní hodnocení:**
Každá lekce končí formativním hodnocením, během kterého učitel poskytuje **popisnou zpětnou vazbu** o průběhu a výsledcích činností. K hodnocení jsou aktivně vyzvány také děti i rodiče, aby mohli sdílet své dojmy, úspěchy i případné obtíže. Tento dialog podporuje motivaci, sebereflexi a zlepšuje individuální přístup k dalším lekcím i domácí práci.
- **Spolupráce s rodiči:**
Rodiče jsou průběžně informováni o cílech, metodách a výsledcích projektu a jsou zapojeni do zpětné vazby. Jsou motivováni a podporováni v aktivní domácí práci s dítětem doma na základě získaných podnětů a doporučení. Učitelé poskytují zpětnou vazbu a individuální konzultace a doporučení.

7. PLÁN AUTOEVALUACE

Plán autoevaluace v rámci ŠVP Mateřské školy Chýnov, okres Tábor

(v souladu s revidovaným RVP PV platným od 01.09.2026 a hodnotícími kritérii ČŠI pro školní rok 2025/2026)

Charakteristika

Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Jedná se o systematické, pravidelné a komplexní hodnocení jednotlivých oblastí práce školy:

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání

- výsledky vzdělávání

Mateřská škola si v rámci tvorby ŠVP vytváří vlastní plán autoevaluace, podle kterého bude postupovat.

Proces autoevaluace

Autoevaluaci provádí ředitel školy s týmem pedagogických i nepedagogických pracovníků a zákonnými zástupci dětí. Pro autoevaluaci si mateřská škola vytváří kritéria, která konkretizují požadavky uvedené v tomto dokumentu. Výsledky autoevaluace propojuje mateřská škola s výsledky externího hodnocení České školní inspekce. Na jejich základě přijímá opatření vedoucí ke zkvalitnění předškolního vzdělávání. S výsledky autoevaluace jsou její aktéři seznamováni.

7.1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace se zaměřuje na tyto klíčové oblasti:

Podmínky vzdělávání

- Materiální vybavení, hygienické a bezpečnostní aspekty, psycho-sociální klima, organizační zajištění vzdělávání.

Průběh vzdělávání

- Kvalita pedagogické práce, realizace ŠVP v praxi, používání adekvátních vzdělávacích strategií, metod a forem práce, inkluzivní přístup.

Výsledky vzdělávání

- Rozvoj dětí v návaznosti na očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí, klíčových kompetencí a základních gramotností, podpora individuálního tempa a možností dítěte.

Podpora rozvoje dítěte a individualizace

- Reakce na různé potřeby, schopnosti a možnosti dětí, diferenciaci, podpora dětí s odlišným vývojem a se speciálními vzdělávacími potřebami.

Spolupráce s rodiči a komunitou

- Kvalita komunikace, zapojení rodin do vzdělávání, otevřenost školy vůči rodičům a komunitě, partnerství.

Vedení školy a týmová spolupráce

- Klima školy, vzájemná podpora, sdílení zkušeností, motivace k profesnímu rozvoji, efektivní řízení.

Naplnění cílů školního vzdělávacího programu

- Soulad mezi plánovaným obsahem ŠVP a jeho realizací ve třídách.

7.2 Cíle autoevaluace

- Zajistit pravidelnou a objektivní zpětnou vazbu o kvalitě a efektivitě vzdělávacího procesu.
- Identifikovat silné stránky a oblasti s potenciálem ke zlepšení v rámci MŠ.
- Podpořit systematické naplňování cílů a principů ŠVP a RVP PV.
- Podporovat profesní růst pedagogů a rozvoj jejich kompetencí.
- Získat podklady pro strategické plánování, inovace a rozvoj školy.
- Posilovat otevřenou komunikaci a spolupráci v týmu i s rodiči.

7.3 Kritéria autoevaluace

Oblast	Kritéria hodnocení
Podmínky vzdělávání	Bezpečnost, přiměřenost a estetika prostředí, dostupnost didaktických materiálů, podpora zdraví

Oblast	Kritéria hodnocení
Průběh vzdělávání	Jasnost a dosažitelnost cílů, vhodnost a pestrost metod, aktivní zapojení dětí
Výsledky vzdělávání	Pokrok a dosažení očekávaných výsledků, rovnoměrný rozvoj dětí ve všech vzdělávacích oblastech
Pedagogické diagnostikování	Systematičnost, Individuální přístup, využití portfolia, spolupráce s rodiči, reakce na výstupy, spolupráce s odborníky
Individualizace	Diferenciace podle potřeb dětí, podpora inkluze, práce s dětmi se speciálními potřebami
Spolupráce s rodiči	Pravidelnost a kvalita komunikace, zapojení rodičů, poskytování zpětné vazby
Týmová práce a vedení	Efektivita týmové spolupráce, sdílení informací, motivace ke zvyšování kvality, leadership
Soulad ŠVP a praxe	Realizace flexibilních vzdělávacích bloků a doplňkových programů, dodržování ŠVP a jeho aktualizace

7.4 Metody a nástroje autoevaluace

Metoda	Nástroje a způsoby využití
Sebehodnocení pedagogů	Reflexní deníky, sebehodnotící formuláře, SWOT analýza pedagogické práce
Hospitace a vzájemné návštěvy	Strukturované pozorovací listy, následné diskuse a zpětná vazba
Dotazníky a ankety	Pro rodiče (spokojenost, návrhy), pedagogy, případně děti formou vhodnou jejich věku
Rozhovory a fokusní skupiny	S rodiči, týmem pedagogů – hloubkové získání názorů a zpětné vazby
Analýza dokumentace	Hodnocení třídních plánů, portfolií dětí, záznamů z porad, ŠVP, plánů DVPP
Cílené pozorování dětí	Diagnostické a dětské portfolio jednotlivých dětí
Týmové reflexe a porady	Zápisy z porad, sdílení zkušeností, plánování rozvoje, tvorba závěrů

7.5 Termíny a frekvence autoevaluace

Aktivita	Frekvence / Termín
Celková zpráva o autoevaluaci	1× ročně (červen)
Průběžná reflexe tříd	1× měsíčně (pedagogické porady)
Sebehodnocení pedagogů	2× ročně (listopad, květen)
Hodnotící pohovory se všemi pracovníky	1× ročně (červen)
Hospitace a vzájemné návštěvy	2× ročně v každé třídě
Dotazníky pro zákonné zástupce dětí	1× ročně (listopad)
Analýza podmínek a vybavení	1× ročně (září)
Vyhodnocení souladu ŠVP a praxe	1× ročně (květen)

7.6 Odpovědnost za realizaci autoevaluace

Účastník	Odpovědnost
Ředitelka mateřské školy	Koordinace autoevaluace, zajištění podmínek, zpracování závěrečné zprávy, komunikace výsledků
Pedagogické pracovnice	Aktivní účast na evaluaci, sebehodnocení, vedení záznamů, účast na týmových reflexích
Zástupkyně ředitelky	Podpora metodické stránky, organizace hospitací, evaluace třídních plánů
Správní zaměstnanci (provoz)	Hodnocení provozních a materiálních podmínek, poskytování zpětné vazby
Rodiče	Poskytování zpětné vazby, účast na dotaznících a rozhovorech

7.7 Hodnocení výsledků vzdělávání

Důležitou oblastí autoevaluace je vyhodnocování výsledků vzdělávání, které spočívá v míře dosahování očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. Učitel je vyhodnocuje průběžně a systematicky prostřednictvím metod a nástrojů pedagogického diagnostikování s cílem podpořit každé dítě v jeho učení. Informace získané o dítěti dokladují učitelé v diagnostickém portfoliu. Do jeho tvorby zapojují dítě, případně i zákonné zástupce. Nasbírané informace jsou zpětnou vazbou o pokrocích ve vývoji a učení dítěte pro všechny tři strany: učitele, dítě i zákonné zástupce. Přístup k nim má také Česká školní inspekce, případně další aktéři vzdělávání.

Učitel je využívá:

- při plánování vzdělávací nabídky,
- jako podklad pro komunikaci se zákonnými zástupci,
- jako nástroj podporující sebehodnocení dítěte.

Vyhodnocování výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Ukazatele pro autoevaluaci pedagogického diagnostikování

Oblast sledování	Ukazatele / otázky pro sebehodnocení
Systematičnost	Probíhá pedagogické diagnostikování průběžně u všech dětí? Jsou záznamy pravidelně aktualizovány?
Individuální přístup	Jsou zohledňovány individuální potřeby a pokroky každého dítěte při plánování činností?
Využití portfolia	Je portfolio vedené smysluplně, aktualizované a využíváno v praxi? Slouží jako nástroj plánování a komunikace s rodiči?
Spolupráce s rodiči	Mají rodiče reálnou možnost zapojit se do diagnostického procesu? Probíhají individuální konzultace?
Reakce na výstupy	Jsou diagnostické poznatky skutečně využívány k úpravám vzdělávací nabídky?
Spolupráce s odborníky	Je zajištěna včasná spolupráce s odbornými institucemi v případě potřeby podpory dítěte?

Záznam a využití výsledků autoevaluace

- Výsledky autoevaluace jsou systematicky zaznamenávány do závěrečné hodnoticí zprávy školy.
- Zjištění slouží jako podklad pro aktualizaci ŠVP, plánování DVPP, zlepšování materiálních podmínek a organizačních procesů.
- Výsledky jsou pravidelně prezentovány a diskutovány na pedagogických poradách i poradách s rodiči.
- Významné závěry jsou zahrnuty do Celkového hodnocení školního roku a dalších strategických dokumentů.
- Podpora kontinuálního zlepšování kvality vzdělávání a dobré spolupráce v týmu.

Použitá Literatura:

Revidovaný Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání účinný od 01. 09. 2026.